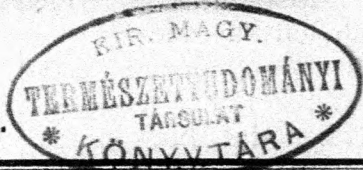

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Az országos m. gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.
Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest (Köztelek),
Üllői-út 25. szám.
Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Felhívás a gazdaközönséghez.

A gazdaközönség egyik legnehezebb dolga a jó értékesítés. S miért az? mert szervezkedve nincs! Tegyük meg tehát a lehető e téren! Most a midőn a gabona ára emelkedőben van; a gazdaközönség az árakat csak úgy tudja kihasználni, ha tájékozott pontosan az árakról. Tapasztalatból tudjuk, hogy például az árpa ára a tőzsdén nincs jegyezve, s mindenki tapogatózva adja el terményét, mert a börzei jegyzések legtöbb gazda előtt érthetlenné. Segítsünk tehát magunkon. Küldjék be a gazdák a „Köztelek” szerkesztőségéhez az általuk eszközölt eladások jegyzékét s a szerkesztőség azokat a tőzsdérovatban közzé fogja tenni. De ne csak a gabona, hanem élő állat és bármi más termény-eladását is közöljék, mely czélra egy új rovatot nyitunk „Eladások” czím alatt.

A bejelentésben kérjük az eladott mennyiséget, a minőségi súlyt, az eladás napját, az eladás helyét, és az eladási árt közölni. Kérjük ezt nemcsak tagjaink, hanem összes gazdatársainktól.

Forster Géza,
főszerkesztő.

Sörárpakiállítás.

Az OMGE. által a folyó évben rendezendő sörárpakiállítás nem szeptember hó 20—30-ig fog megtartatni, — a mint eredetileg tervezve volt — hanem október hó 1—10-ig.

Ezzel kapcsolatban a kiállításra beküldendő minták beküldési határideje is meghosszabbított s a rendező-bizottság még szeptember hó 15-ig fogad el árpa-mintákat.

A kiállításra beküldendő árpa mennyisége 5 kg.

Bejelentési iver az OMGE. titkárságánál kaphatók. A rendező-bizottság.

A spekuláció és tultermelés.

Szokatlan gyorsasággal emelkedett a buza ára a múlt hetekben 13 frtra. A buza ily magas árára még álmában sem mert volna gondolni a legvérmesebb reményü agrárius sem, bár tudtuk, hogy a buza árának emelkednie kell s hogy a börzének minden, az ár csökkentésére irányuló törekvése hiu marad, dacára annak, hogy júniusban a már szép emelkedésnek indult buzaárak időlegesen éppugy csökkentek, mint a legutóbbi héten.

A terméskülátások nemcsak nálunk — mert hisz mi e téren nem vagyunk egyedül irányadók — hanem az egész világból érkező termény-tudósítások szerint igen csekély reménnyel biztattak, ugyannyira, hogy előrelátható volt a buzatermelésben az az óriási hiány, amely messze fölülhaladja az ugynevezett tultermeléses éveknek összes termelési feleségeit.

Ha visszaemlékezünk az ugynevezett előző tultermeléses évek feleségeire, úgy a tultermelés theóriájának legmerészebb védelmezői sem tudtak 40—50 millió mm.-nál nagyobb buzafelésegekről beszámolni; holott ma a világ buzaszükséglete 100—120 millió mm.-val haladja

meg az eddigi hivatalos kimutatás szerint a buzatermést. Hol vannak tehát azok az óriási buzakészletek, amelyek egykoron a buza árát 6 frtra súlyosztették?

A 6 frtos buza ár megszűnt, a tőzdespekulánsok minden erőlködése dacára akkor, amint a spekuláció igényeinek megfelelő mennyiségű áru nem állott rendelkezésre.

A spekuláció által megtartott és minden egyes likvidáció alkalmával felkinált készletek rohamosan tüntek el; mert a felkinált áru átvételétől senki sem óhajtott differenciák fizetésével szabadulni, hanem kapva kapott az alkalmon, hogy az emelkedő árak mellett kész árut megszerezhesse és így biztos nyereségre tegyen szert. Ilymódon a spekuláció elvesztette maga alól a talajt és a baisse után egy rohamos hausse következett, amelynek bekövetkezésében csak az nem természetes, hogy nem előbb jelentkezett; mert megirtuk már a múlt év folyamán, hogy a spekuláció és a közvetítés érdekeit előmozdító azon politika, amely a kivitelt minden áron erőlteti, — oda fog vezetni, hogy csak egy év termése is csakhamar halomra dönti a tultermelés theóriáját és ott is éhínséget fog előidézni, ahol akkor a buzának bőségében voltak. Megirtuk már az év tavaszán, hogy a tavaszi buzaárak alakulása nem a természetes szükségletnek megfelelő, hogy azok mesterségesen szorítottak le és hogy a buzaáraknak, akkor, amidőn a világtermés eredménye nyilvánvalóvá lesz, — okvetlenül emelkedniök kell. És ime a tények, sajnos, nekünk adtak igazat.

Az árak az elmúlt hetekben rapid emelkedtek. A buzát bőven termő

Termények értékesítésére

és

Erőtakarmányok beszerzésére

kitünő bel- és külföldi összeköttetések folytán készséggel ajánlkozik a

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE, Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

Mai számunk 16 oldal.

vidékeket, mint tavaly Indiát, úgy ma Oroszország déli részét és a magyar Alföld egy részét éhínség fenyegeti. Vajjon lehetséges volna-e mindez, ha tényleges tultermelés lett volna csak a múlt évben is?

Csak hogy a tultermelés hívei minden tények dacára nem jönnek zavarba, sőt éppen ezen tények által saját theóriájuk helyességét látják igazolva, amint hogy nincs oly tünete a közgazdasági életnek, amelyből saját theóriájuk helyességét kimagyarázni ne tudnák. És még mindig vannak a gazdaközönség körében olyanok, akik a tavalyi nemzetközi gazdakongresszuson már megdőltek az idén tények által agyonczáfolt és veszedelmet okozott tultermelés theóriája mellett szót emelnek. Vajjon ezek nem érdemlik-e meg sorsukat?

A buza árának nagymérvű emelkedéséből a gazdák egyrésze nemcsak közvetlen, de közvetett hasznot húzott, az a része t. i., amely a börze spekulációjának az eszközét képezi. Míg az előző években a gazdák tőzsde veszteségei napirenden voltak, ma lépten-nyomon halljuk, hogy hol amaz, hol emez a gazda óriási összegeket nyert a tőzsdén.

Hiszen elég egy napilap közleményére reámutatnunk, amely több millió frtot tüntet ki, mint egyes nagybirtokosok tőzsdényereségét.

A gazdák ezen nyereségei fényesen igazolják azon állításunkat, hogy a tőzsde emberei a la baisse spekulálnak és ezen spekulációk révén nyomást gyakorolnak

a buza árára. Míg a spekuláns gazdák nyertek, addig a fővárosban, de különösen a vidéken mindnagyobb és nagyobb bukásokról olvasunk, amelyek magyarázatául a börzespekuláció szolgál.

Az eladó tőzsdekörök tehát az idén óriási veszteséget szenvedtek. De vajjon tényleges előny-e a gazdák ezen nyeresége?

Eltekintve a dolog erkölcsi oldalától, amelyet ezen laphasábjain már nem egy ízben volt alkalmunk kifejteni s eltekintve azon közgazdasági hátránytól, amelyet maguk a gazdák önönmaguknak okoznak a spekuláció elősegítése által: az ilyen nyereségnek nem nagy értéke van. Mert azok, akik a börzén való üzérkedést, a könnyű pénzszerzés módját egyszer megkísérelték, másodsor, sőt többször is visszakerülnek oda és a vége a dolognak az, hogy nem csak a nyereség, nemcsak a birtok egy része, de igen gyakran az egész birtok reá megy a börzespekulációkra. Ez egy veszedelmes lejtő, amelyről lesiklani akkor könnyebb, ha az első kísérletezés nyereséget eredményez. Mert a börze kulisszái mögé a gazdának betekintése nincs. A börzekörök valóságos khinai falal veszik körül magukat és a gazda csak közvetítő útján juthat be a börzébe.

Szép példája az elzárkózás és titkolódzás rendszerének a Pozsonyban megtartott sörárpavásár. Volt termény, volt vevő és üzlet még sem jött létre. Pedig a gazdák nem is voltak olyan tulkövetelők áráikkal, hogy üzletet kötni

ne lehetett volna. Igen ám, de mi volt az árpavásár célja? Az, hogy tájékoztassa a vásáron részt nem vett gazdaközönséget is az árpa árak tényleges alakulásáról. Ez azonban nem érdeke a kereskedelemnek s egyáltalában nem érdeke a vásárló közönségnek sem és így azután korántsem összebeszélés, de mintegy hallgatag megállapodássá vált az, hogy a vevők az üzletkötésektől tartózkodtak, legalább is annyira, hogy az árpaárak alakulására nézve a pozsonyi sörárpavásár lefolyásából a gazdaközönség egyáltalában nem vonhat következtetést.

Gazdákra nézve bevehetetlen vár a tőzsde, de nem is eléggé ostromoljuk; sőt saját anyagi károsodásunk dacára is ugyanazon hibákba esünk, amelyeket mint a tőzsde visszaéléseit elitéljük.

Voltak olyan gazdák is, akik követve gróf Tisza Istvánnak a tőzsdeanketten hangoztatott tanácsát, a juniusi emelkedő árat biztosítani óhajtották maguknak s termésüket eladták. A termés eredménye azonban oly mindenreményen alóli, hogy az eladott búzá a gazdák jó része szállítani nem képes és a nem szállított áruért még magas különbözetet fizetni is kénytelen.

Igy bukott meg rövid időn belül a merkantil körök két hatalmas theóriája, a tultermelés és a fedezetkötések. A buza ára pedig emelkedni fog egész bizonyossággal a mainál magasabbra is, mert a 120 millió mm. buzáhiányt semmiféle papiroskötés pótolni nem fogja.

R. Gy.

TÁRCZA.

Tünődések a szabadban.

Irta: Bársony István.

A keleti ember tudja, mit csinál, amikor banánfa alatt fekvő várja a nap mulását, ami egyszerűs mind az élet mulása is.

Nincs annál gyönyörűsebb, amint levetkezve minden hiúságot s megszabadulva minden izgató vágytól, belenézni a nagy világba, amelyet csak akkor tarthatunk igazán szépnek, ha nem öl bennünket a mohó kívánság, hogy minél több legyen belőle a miénk.

Az ég felhőiben is azért van annyi eszményi, mert senkise foglalhatja le magának őket. A nap mindenkié. A felhő senkié. A nap melegét mindnyájan egyformán kapjuk és egyformán függ attól az életünk, hogy mennyit kapunk belőle. A felhő ellenben elmegy, elmúlik; megállítani nem lehet; eső-kincsét erőszakkal ittmarasztani hiú törekvés. A fizikának vannak titkai, amelyek esőt esálnak hozzánk, de azt a felhőt, amelyik már a fejünk felett van és továsiet, ittfogni, sirásra birni nem tudja senkisé, ha magától nem hullatja ránk könnyét.

Irgytem a banánfa alatt heverő keleti embert és szívesen utánzom. Ha valahol a pusztán magányos nagy fát látok, amelynek a környékén nincs mozgalom s a zöldön kívül nincs elevenség: kimondhatatlan vágy fog el, oda heveredni alája és az árnyékot hintó lombok tánczát nézve tünődni, csupán lelkileg élni, testileg lassan idősödni, de nem gyöngülni amellet; nem öregedni, csak haladni bele az egyre jobban kinyíló életbe, amelynek a hosszúsága a kezdete óta elmúlt pillanatok számától függ.

Iszen tulajdonképen akár meddig élünk is, nem történik velünk egyéb, mint az, hogy megyünk előre lassan. Előttünk van vak homályával mindig a holnap, mögöttünk pedig árnyékba vesző fátolos arczával mindig a tegnap. Az egyik még nem született meg s az idő méhe fölött, amely vajudik vele, reszketve aggódik a remény. A másik ellenben már elvezett az örök semmiben, amelynek csak emlékezete marad itt nekünk. A melankólia szellemi patinája apránként bevonja szépen az emlékezés tárgyát, amely a multak éjszakájától megannyi szoborként magaslik ki lelki szemünk előtt, ha vissza-vissza nézünk. S ami a kettő közt van, az csak egy pillanat.

Ez a pillanat a *jelen*, a „*ma*“.

Ez a pillanat egy parányi lélekzetvétel, amelylyel az idő testetlen kolosszusa megmutatja, hogy él.

Mi az idő?

Egy kezdet nélkül való kaos, ha hátra nézek; s egy véget nem érő üresség, ha előre vetem tekintetemet. Ami volt, az a nagy meszeseségeken lassankint elmosódik; s ami lesz, abból sejtésnél egyéb nem mutat még egy halvány vonást sem. De a végnélküli valóság misztériuma rajta van mindakét irányon, mert a végtelenség lelke az idő. Az idő, amely minden térbeli fogalom keletkezését látta; az idő, amelyben az anyag legnagyobb távolságai is soha nem pihenve terjedhetnek tovább; az idő, amely maga határt szab a létnek, a nélkül, hogy az ő határait bármily hatalom is kimeríthetné.

Mert az idő volt és lesz mindenkor; és ha egyszer meghalna az isten, idő akkor is lenne tovább, tovább, mintha semmi se történt volna. Hisz' ha a legkisebb élet sem volna

sehol; ha az ürben sehol nem volna egyetlen egy porszemnyi olyan megszilárdulás, amit anyagnak mondhatnánk; ha a legteltesebb üresség és ebben a legtökéletesebb mozdulatlanság lenne az, amit világnak nevezünk: a „Gondolat“, amely eszményi létével, testetlenségének az erejével és korlátolatlanságával magát az istent is utóleri: beletehetné a semmibe azt az „egymásutánt“, ami nélkül a „bölcsék“ az idő létezését el nem ösmerik. Ez az „egymásután“ a muló pillanatok soha el nem fogyó sokasága.

S ebből a mérhetetlenségéből csak egy pillanat az enyém: a „*ma*“.

Ebben küzdök, ebben szenvedek, örülök, vágyom, reménykedem. Ebben a parányi lélekzetvételében a kolosszus időnek benfoglaltatik egész lényem, testi érzésem, lelki érzületem, életem mindene, végső célja.

Vajjon nem legokosabb-e a keleti ember, aki ezt a kis *igazi* időt, ami az övé: a pusztán, fák árnyékában tölti, a hetedik égről gondolkodva?!

Hisz a tegnap csak egy része volt az utnak, amelyet megkellett tennem, amint a cél felé haladtam. Hisz ha a jövőbe burkolt célokról beszélek, azok csak reményeségek addig, amíg a *ma*, az eleven pillanat, testet, (valóságot) nem ad nekik.

S a célok, amikért lelkesedem, csak ábrándképek; amíg nem teljesülnek álmaim. De az ábrándokban — életem útjának egy-egy pihenő pontján — madártávlatból is jól esik gyönyörködnöm.

Az időben való haladásnak az én szememben ezek a pihenések adják meg a kellő mességet, az idő ez apró határai, egyik pihenéstől a másikig, megannyi kiesiny pályák, a

NÖVÉNYTERMELÉS.

Rovatvezető: Kerpely Kálmán.

Tőzeg Fákál trágya.

K. A. ur a következő kérdést intézte a „Köztelek” szerkesztőségéhez: Nálunk, a hol a „00” helységek nem bírnak vízvezetékkel, sok helyt a tőzeg szóró klozettek vannak berendezve. Nem régiben egy nagy vendéglő étterem és kávéház tulajdonos a ki klozetjeiben évente 200 mázsa tőzeget használtat el ezen a klozetekből összegyűjtött anyagot megvételre ajánlotta.

Nem ösmerve ezen anyag talajjavító értékét még hozzá vetőlegesen sem, kérem szíveskedjék nekem erre vonatkozólag tájékoztatásul értesemre adni:

Miként kezelendő az? Össze kell-e gyűjteni azt és huzamosabb időn át állni hagyni, vagy kiszórható-e egyenesen a talajra? Mily mennyiségben szórando az holdankint? Mennyi annak foszfor, légeny és káli tartalma? (ha csak hozzávetőleg is). Sulyban több-e tőzeg a klozetből való kivétel után és rendszeren hány százalék a gyarapodás?

Ha egy némettől vagy egy kínaitól kérdeznők meg, vajjon tőzeggel kezelt emberi ürüléket érdemes-e pénzért megvenni, valószínűleg szánó mosolylyal tekintene ránk, nem bírván megérteni, hogy a kontinensen még napjainkban is él egy agrikulturnemzet, a mely nem tanulta meg azt, amit a kínai 2000 év óta tud és haszonnal alkalmaz.

A kínai ezer év óta vallja azon elvet, hogy a talajnak visszaadandó az, amit tőle elvontunk. Ha jól tudom Schulz Lupitz ugyanazon tételt állította fel, midőn azt mondja: a kontinens talaja hovatovább teljesen kimerül és képtelen lesz a rajta élőket táplálni, ha megmaradunk régi kétszeresen káros rendszerünk mellett és az emberi ürülékeket a jövőben is folyóinkba eresztjük vagy az elavult póczegödör rendszerrel kezeljük. Az első esetben elvész a teljes érték és egyszersmind megmetelyezzük vizünket, levegőnket, a második esetben az érték csekély része térül meg, köz-

egészségi tekintetben pedig még károsabb; mert a talaj vizét inficiáljuk és az igen sok esetben a kutak vizébe jutván a legjobb melegágya mindennemű tifuszos bajnak és betegségnek.

Nemcsak egészségünk van tehát veszélyeztetve a régi módszer mellett, hanem óriási, másként pótolhatlan értékek mennek veszendőbe érthetetlen indolenciánk folytán.

A német közgazdák 3—5 frtra becsülik egy ember évi ürülékének értékét, ha az okszerűen kezeltek; már pedig van-e okszerűbb kezelés, mintha önműködő tőzegklozetet állítunk be lakásunkba és ezek segítségével nemcsak teljesen szagtalanítjuk ama bizonyos, eddig undort gerjesztő hely levegőjét, hanem a tőzeg konzerváló tulajdonságának felhasználásával megmentjük ama sok millióra menő értéket, a mely jelenleg csak ártalmunkra van.

Bátran ki merem mondani, hogy sok tekintetben bölcsőkorát éljük még a mezőgazdasági kulturának; de egy téren sem követünk el oly nagy és következményeiben annyira káros mulasztásokat, mint az emberi ürülékek és trágyakezelésünk között.

Hosszu éveken át használok a tőzeg segítségével konzervált és összegyűjtött emberi ürüléket és így eléggé ismerem annak rendkívüli értékét, jó lélekkel ajánlhatom tehát mindenkinek, hogy ha alkalma van jutányosan szerezhetni Fákál trágyát, ne mulassza el annak megvételét.

A tőzeggel preparált friss Fákál trágya rendszerint 1.50—2% foszforsavat, 2% nitrogént és 1% káliit tartalmaz, más arányt nyerünk azonban, ha a Fákáliát nyílt fészert alatt felhalmozva erjedni engedjük, ez esetben a tőzegpor organikus légenyének (3—4%) jelentékeny része feloldódik és a növényzet által felvehetővé válik, a mely körülmény tetemesen emeli az értékét.

A fentiek alapján, ha igen alacsony számítjuk is a Fákáliában lévő növényi tápanyagokat, vagy is a nitrogént 35 kr a foszfort 10 kr, a káliit 8 krral, akkor is megér 100 kilgr.

Fákál trágya 98 krt. Ha azonban számításba vesszük a tőzeg nitrogénjének feloldandó részét és azon körülményt, hogy a Fákál trágyában a nitrogénnek jelentékeny része Ammon alakjában van jelen, tehát a növényzet által csak hamar felvehető, ugy a fenti értéket bátran az általam számított mennyiség kétszeresére tehetjük. Más szóval, ha a mennyiség növényi tápanyagokat műtrágyák alakjában szereznek be, vagyis a nitrogént 83 kr, a vízben oldható foszforsavat 22 kr, a káliit 8 krral ugy azokért 2 frt 18 krt kellene kiadnunk. Nem szabad ezenkívül szem elől tévesztenünk, hogy a Fákál trágyával némi humust is viszünk talajunkba, a tőzeg pedig nedvességkötő tulajdonságával hat jótékonyan a talajra.

A Fákál-trágya alkalmazását illetőleg tapasztalásból a következőket mondhatom: a Fákál trágyát nyersen soha se alkalmazzuk, hanem halmozzuk azt fel egy nyílt fészert alatt és hagyjuk erjedni; az erjedési folyamat után ezen anyag ott jól megszárad és teljesen szagtalan fekete por alakját vesz fel, amelyet vetőruhából, trágyaszóró géppel vagy lapáttal könnyen el lehet vetni. A száradást egy vagy kétszeri átlapátolással segíthetjük elő.

Az 1895. év őszén egy 100 holdas tábla buza vetőmagja közé kevertem 90 mázsa Fákál trágyát, a gépre felrakattam a zabvető-korongot, ily módon sikerült 85 kgr. búzát és 90 kgr. trágyát sorra vetni. Paralellál a 100 holdas (1200 □ ölével) táblán végig kihalított 10 hold, mely nem kapott trágyát. Az eredmény az volt, hogy 90 holdon átlag termett 800 kgr. szem, míg a trágyázatlan parcella átlag termése 700 kgr. volt, tehát sorra hintett 90 kg. Fákáltrágya, 160 kg. szem és 4 keresztszalma többletet eredményezett.

A folyó év tavaszán hoztattam a Losonczy tőzegipar Részvény-Társaságtól egy waggon rakomány Fákáltrágyát, ebből egy 100 holdas táblából kihalított egy holdas parcellára adattam 20 mázsát, míg a tábla többi része 150 q jstállótrágyát kapott. Az egész tábla bevetett zabosbükönnyel. A fákáltrágyás par-

melyek végén ott van a végeztől egy kis izelítő, hogy el ne csüggedjen a zuglódo ember, akl azt kérdezi a küzdelmek órájában: „miért élek, ha örökké szenvedek?”

A messzeségben levő végeztél is pihenés. Az örökkéke mozdulatlansága a leélt időn túl, amikor már halál a neve az anyagi lét folytonosságának: szintén csak pihenés. A rövid nyugvó perczek, amelyek odáig is megvigasztalhatnak, a pihenés percei s hogy ezek a perczek mindig kecsesgessék a kifradókat, azért vannak az ünnepnapok.

Az ünnepnapok a nem szünő küzdés nyugvópontjai, amelyekre senkinek sincs igazibb szüksége, mint a gazdaembernek.

Mert ő fárad legtöbbet az egész emberiség érdekében és az ő munkája nélkül igazán a banán és a datolyafákra szorulnánk mindnyáján.

Gyermekkoromban már szombaton délután megkapott a következő vasárnap ünnepi hangulata, mert vágytam arra a kis fényeségre, amit az ünnep hint a hétköznapok szürkésége közé.

A hetes nagy vesszőseprével állt neki a tágas udvarnak a végigboronálta rajta a port, azután összegereblyézte a szemetet, a tollat, az elhullott szalmaszálakat s meglocsoltatta a ház elejét, a vén eperfa alját. Olyan szép és barátságos lett egyszerre minden.

A fehér ruczák hápogva bujkáltak a pap-sajt között; ha lehullott egy szem érett eper a fáról: bölcs tipegással, előre nyujtott nyakkal, egymás közt vetélkedve ödöngtek ki a fű közül s amelyik széles csőre közé kaphatta a mézédés gyümölcsöt: fuldokló mohóssággal temette begyébe, amíg társai csalódva és egy

kicsit bambán tünöttek, valószínűleg azon, hogy milyen jól eshetik a hunczutnak.

Máskor is csak így volt ez, tudom; de máskor, hétköznap hangulattal, amikor a leczkémét magoltam: boszantásomra volt a hápogás, a ruczaháboru.

Kertünkben a széles utak is tiszták, simák, mint a gyalult deszka. Kis hugaim, mint csacsogó rigók bujkáltak a hosszú málnasor közt; amely üde zöld bokrozatával szinte összefogózott az ut fölött. A három óriás diófán sárgarigó felelgetett egymásnak fuvolaszóval; a lombok alatt, a fa körül futó gyppadra, le-leröppent egy ezinke s felkapott róla valami bogarat.

Ezt már mind a közeledő vasárnap verőfényében láttam akkor. A kerti munka olybá tünt fel előttem, mintha esupán csak szépités okáért lenne, hogy ünnepelőben legyen másnap az egész világ, a természet is, ugy dicsérje gyönyörűsége mosolyával az isten jóságát.

S azután elaludtam, azzal a felséges érzéssel, hogy most minden perczcel befelé megyek az ünnepbe, s ha reggel felkelek, boldog álmaimnak folytatásuk lesz a valóságban. Mert csak örülnöm kell majd egész nap; hisz a vasárnap ünnep, az ünnep pedig arra való, hogy minél boldogabb legyen benne és általa az ember.

Most nem látom többé ezeket a szívárványszínű pókhálóból szőtt képeket, amelyek egymásba folynak a Tegnapi kriptájában. Most, a mult és a jövő elválasztó pontján, szinte vízióknak tartom az egykor husból és vérből állott igazságokat, amelyek szellemalakokká ritkultak az emlékezés messzeségében. Hol van-

nak a régi vasárnapok, ragyogó hajnalukkal, szívet remegtető harangszavokkal, templomba özönlő ünnepi ruhás népeikkel? ... Hova tünt előlem az eszményien tiszta világítás, amely prizmává tudta varázsolni az egész mindenséget s abból én csak harmatgyöngédséggel, napsugármelegséggel, pünkösdi rózsá illatával telt régiókat pillantottam meg, amelyek fölött az üdvözülés ígérétevel lebegett a hit?!

Mert fáj nekem ma, ha egy-egy pusztai körtefa alatt tünödvé, eszembe jut, hogy volt egyszer egyvögben sok-sok vasárnap, amikor áhitatos szívvel tudtam eltűnni kertünk bokrai közt, ahol nem volt akkor az ünnep magasztos csöndjében kivülem senki más; és hallgatva a sövény vesszején daloló kenderikét, azt gondoltam: ez most *Őt* köszönti, a nagy Istent. És látván a csapongó pillét, az jutott eszembe: ez az eleven drágakő most *Neki* akar tetszeni, a teremő Istennek.

Talán nagyobb már bennem a pihenés vágya, mint a lelki izgalmak gyönyöreire való kívánczóság s azok az apró stációk, amelyek a nagy végeztél izelítői, azért kedvesek most, mert minden jutalmat megtalálók bennök, amire az utolsó stáció előtt számíthatok.

Ünnepnapok, vasárnapok, nem vagytok egyebek, mint az emlékek visszaverőő sugárainak a gyűjtölencsési, s amivel ezentul kecsesgettek inkább negatív öröm az: a semmittevésnek az öröme.

Ámbár sok szomorú van az ilyen tünődésben, én mégis irigylem a keleti embert, aki a banánfák alatt fekvé mindig csak tünődhet.

czella adott 14 kereszt, az istállótrágyás többi rész 15 kereszt zabosbüköny takarmányt, tehát 20 q fákáltrágya majdnem úgy hatott, mint 150 q istállótrágya. A fent maradó 80 q losonci trágyát árpa és zab alá adattam 10 q-val holdankint, ennek eredményét nem ismerem, mert még nincsen elcsépelve.

Ez őszön két waggon losonci trágyával fogok ősziak alá kísérletezni, mely alkalommal ismétlem a fentebb leirt sorra vetést, mely ha eredményesnek bizonyulna ismét, úgy a tőzeg fákáltrágya hatékonyságát nagyban dokumentálná.

Lintner Sándor.

GAZDASÁGI NÖVÉNYTAN.

Rovatvezető: Mezey Gyula.

Beteg dohánylevelek.

Dr. T. S. ur Tövisgyházáról egy dobozban néhány dohánylevelet küldött be, felvilágosítást kérve az iránt, hogy a bajt mi okozza, továbbá, hogy mi a védezés ellene.

A beküldött leveleken különféle alakú száraz foltok látszanak, s az ilyen leveleket *mozaikos*-nak nevezik. Két beküldött levélben, a melyen még száraz foltok nem voltak láthatók, egészen szépen mutatkozik a *mozaikbetegség* kezdete; ugyanis e két levélben már zölden mutatkozik a tarkázottság az által, hogy a levél egyes helyeken, foltokon, sötétebb, másokon világosabb zöld színű.

De viszont a levelek alsó lapján néhány sárga színű *Thrips* rovaralázat is találni, ezek belseje tele van klorofilszemecskével, mi biztos jele annak, hogy ez álcák a dohánylevél zöldjéből táplálkoznak; s az által, hogy ez álcák megsértik a levelet, a levél egyes foltokon szintén elszárad s a mozaikbeteg levelekhez lesz hasonlónak.

De be van az is bizonyítva, hogy a levegő hő és nedvességi viszonyainak hirtelen változásával — mi az idén hazánkban egy-kétszer be is állott e nyáron — szintén beáll a dohányleveleken a mozaikbetegséghez hasonló tarkultság.

A dohánylevelek megmozaikosodása egyre gyakrabban észleltetik hazánkban, miért is kívánatos volna e nagyon káros tünetnyit, helyszíni tanulmányokkal ismételt vizsgálat alá venni s különösen jó volna mielőbb tisztába hozni, hogy a mozaikosodást mutató leveleken található *Thrips* rovarok mennyiben okozzák a kárt s mely fajok azok, amelyek főleg szerepelnek. Ha e kérdés megoldatik s vele együtt a védekezés kérdése is, akkor lehet a másik két, sokkal nehezebb kérdés megoldására áttérni.

A tipikus mozaikbetegség ugyanis — a melynél már a zöld tarkultság szokott beállni — bakteriozus betegségnek tekintetik; de eddig nem mondhatni biztosan róla, hogy a betegség okozója miféle baktérium, hol s hogy inficiál? habár egyes vizsgálatok azt tanúsítják, hogy e betegség fészket a dohánypalántagyak — meleg és hideggyak — képezik s amelyek földjét ezért a betegség elkerülésére mennél gyakrabban szűz, vagy pedig olyan földdel, amely dohányt még nem látott, felujítani javasolják.

Ha a *Thrips*-kérdés tisztázatik, könnyebb lesz a bakteriozus mozaikbetegséget tisztázni s rátérni a legnehezebbre, az időjárás okozta tarkultság biztos felismerésének s a védekezés kérdésének tanulmányozására, mely utóbbi a legkevesebb sikerrel kecssegethet.

Arad vidékén úgy tudom, több helyen okoz és okozott már a levéltarkulás bajt, jó volna tehát, ha a vidék dohánytermelői összeállanának s vagy a pénzügy- vagy a földművelési minisztert vagy mindkettőt felkérnék, hogy

a bajt a helyszínen — természetesen állandóan, a dohány vegetációjának egész ideje alatt — tanulmányoztassa, habár maga a tipikus mozaikbetegség már Szulokon (Somogy megyében) egy ízben a két miniszterium intézkedései alapján tanulmányoztatott. #

GAZDASÁGI ÉPÍTÉSZET.

Rovatvezető: Szählender Gyula.

Jégház építése.

I. I. gazdatársunk a következő kérdést intézte a „Köztelek” szerkesztőségéhez:

Beltekli talajviszonyaimnál fogva csak jégházat építhetek, még pedig olyat, hogy a jég a talajnál emeltesse legyen, ha azt akarom, hogy a jégviz tavasszal is biztosan lefolyjék. Hogy kéznél legyen, helyem csak annyi volna, hogy a jeget magában foglaló rész 7 m. hosszú, 5 m. széles lehetne s a belső falmagasság a padlásig 2 és fél méter; az az 87,5 köbméter ürtartalmu. Már most nem tudom elég volna-e ennyi jég, hogy állandó legyen ily jégházban is, vagy még a padlást is sírszerűleg kellene konstruálni, hogy azzal is több jég ferjen be?

A tetőt, zsindeleyvel volna jó földni, ha lehet, mert a jégház közel esnék a lakóházhoz. Ha nem kellene sírszerűleg felhalmozni a jeget, könnyen lehetne zsindeley alá tenni, mert a zsindeley alatt az egész padlást kilehetne polyvával vagy szalmával tölteni, de lehet-e ezt máskülönbön is? s hogyan?

A jégház, hosszirányban éjszaka-délnek fekszenék, éjszaki oldalával hozzáépítve egy már fennálló épülethez, hogy azzal „L”-et képezze s a jégház 3 m. széles (mély) előkamrája ez öreg épületben lenne, a jégtároló előtt s a jégház is innen volna a bejárás. Amennyiben a jég alatt a talajt emelnem kell vagy 20—30 cm, tenném ezt előbb nagy patakkövekkel s aztán apróbbal, míg végre homokot adnék rá s alul a falon a víz levezetésére pár csövet vezetnék ki.

A falat így tervezem: kívül 50 cm. kőfal (sárral vagy malterrel rakassam?) azután 30 cm. üres tér deszkafallal, e deszkafal és a jéggel érintkező 15 cm. téglafal között pedig 30 cm. polyvaréteg. Jó lesz-e így?

A szóban forgó jégház, úgy, ahogy azt a kérdéstevő tervezte, se alakjánál, se szerkezeténél fogva nem volna czélzerű s felépítése után nem is felelné meg várakozásainak.

Igy mindjárt az alakja sincs jól megválasztva, mikor 7,0 m. hosszúság mellett csak 2,5 m. magasra szándékszik építtetni.

A jég természetszerűleg a felületén olvad; ha tehát az olvadásból eredő veszteséget a minimumra akarjuk redukálni, akkor első sorban is a tömeg külső felületét kell lehető kicsinyre szabnunk.

Egyenlő tömeg mellett pedig a koczkának van a legkisebb felülete; ezt az alakot kell tehát jégházunknak lehetőleg megközelíteni. A jelen esetben 5,0 méter szélesség mellett a 7,0 m. hosszúság még csak megjárná, de már teljesen elhibázott volna a magasságot csak 2,5 m.-re tervezni. Én tehát először is itt segítenék s a belső magasságot, ha másképp már sehogyan sem lehetne, a tető felemelésével s aláfalazásával nagyobbítanám vagy 1,8—2,0 méterrel.

E magasítás a jég tömegét is jelentékenyen nagyobbítaná, ami megint csak előny, mert egy 80—90 m³ térfogatú jégházban öszre rendszerint nem szokott sok jég maradni, kivált ha sokat járnak belé.

Tetőül legjobb volna kétségekívül egy legalább fél méter vastag nádborítás.

Mivel azonban a szóban forgó jégház, a lakóház közvetlen szomszédságába kerül, tetejét magam is inkább faszindeleyvel fedném. Zsindeleytető alatt a jégház tetejét azonban igen alaposan kell elszigetelnünk, a külső hőmérséklet káros behatása ellen, mert különben nagy veszteségre lehetünk elkészülve. Így okvetlenül szükséges a szarufák alját bedeszkázni, s a tetőórom s kakasüllök között látó háromszög

alaku részt szeccával, polyvával kitölteni. Különös figyelmet kell fordítanunk a sárgerendák környékének jó elszigetelésére, mert e helyt, hol a falazat s a fedélszék találkoznak, igen könnyen maradhat nagyobb szabad nyílás.

Tanácsos ezenkívül magát a jeget is jó vastag szalma vagy szeccsa réteggel takarni be. Az utóbbi e czélra határozottan előnyösebb, de a jeget igen bepiszkitja. Én ezen úgy segítek, hogy a jeget, mielőst az kissé összeállt zsupszalmával fedem be, s erre rakok vagy 10 m. vastag polyvaréteget.

A veremben a jégnek okvetlenül teljes szárazon kell fekszenie. Ha tehát félős, hogy a talajviz, vagy a csapadék vízmosás a feneket elérhetné, mindenesetre fel kell tölteni. A feltöltéshez csakis kavics szükséges, a melynek nagysága alma- s diónagyság között váltakozhatik. Apróbb kavicsot, vagy pláne homokot behordanunk azonban nem szabad, mert ezek a kavics közeit eldugaszolva a víz lefolyását megakadályozzák.

Az üreges fal konstrukciója ugyan esetleg úgy is maradhatna, mint ahogy azt a kérdéstevő felemlíti. Tapasztalataim szerint azonban sokkal czélzerűbb a kitöltetlenül hagyott üreget s a deszkafalat közvetlen a jég szomszédságába helyezni. Én tehát kívülről építeném azt agyaggal vagy mészzsel rakott kőfalat ezután hagynám ki a polyvával kitömött közt, e mellé egy 15 cm. 30 cm. vastag téglafalat emelnék. A jégház belsejét végül úgy borítanám be lehetőleg keményfa deszkákkal, hogy ezek a faltól legalább 20—25 cm. távolságban fekszenek.

Mivel e deszkaborítás főleg csak téglafal s az elszigetelő polyva átvedvesedésének megakadályozására szolgál, használhatunk hozzá olcsó széldeszkákat is. Sz. Gy.

GAZDASÁGI GÉPÉSZET.

Adatok a mezőhegyesi aratógépversenyehez.

M. Z. ur (Alattánról) a Mezőhegyesen tartott aratógépversenye lefolyására vonatkozólag több irányú kérdést intézett hozzánk.

A feltett kérdésekre az aratógépversenyről irt és az OMGE. évkönyvében megjelenő jelentés be fog ugyan számolni, de miután néhány oly kérdőpont foglaltatik az illető kérdések keretében, melyekre a versenyről szóló jelentésben bővebben kiterjeszkedni nem lehet, szükségesnek tartjuk arról e helyen megemlékezni. Tesztsük pedig ezt annyival is inkább, mert ezzel ismét közelebb juthatunk az aratógépek használhatóságának sokszor és sokat vitatott kérdéséhez. Ez mintegy kiegészítő részül szolgálhat a megjelenő jelentéshez, mely bár részletesen fogja ismertetni a verseny lefolyását és eredményét, de nem egyes pontokra osztva, hanem összefüggő egészben.

I. Általános kérdések.

1. kérdés. Mennyi ideig, vagyis óráig tartott a verseny?

Felelet. A tulajdonképpeni verseny tartott reggeli 8 órától déli 1¹/₂ óráig. Ezen idő alatt a gépeket előbb erőmérői próba alá, azután szerkezeti elbírálás alá, később a munkaminőség megbírálása alá fogták. Mikor a gépek a nekik kijelölt gépeket learatták, a versenytérről kimentek s ott újra szerkezeti elbírálás alá vétettek, olyformán, hogy a gépgyáros vagy annak képviselője a bíráló bizottságnak elmagyarázta a gép szerkezetét, fősulyt fektetve a gépen levő újítások és javításokra.

2. kérdés. Száraz, vagy nedves volt-e az altalaj?

Felelet. Hogy az altalaj minő volt, azt bajos lett volna konstatálni. De annak semmi befolyása sem lehetett az aratógépek munká-

jára. Ami a talaj felszínét illeti — kérdésttevő valószínűleg ezt értette — ez a versenyt megelőzőleg két nappal erősen megázott. A mező-hegyesi fekete humusz a két nap alatt nem száradt ugyan ki teljesen, de semmiben sem akadályozta a gépeket munkájukban. Nem volt se puha, se kemény, rugalmasnak lehetne leginkább mondani.

3. kérdés. Gazos, vagy dült volt-e a gabona, a melyben a gépek jártak?

Felelet. A gabona — buza — gazos is volt, dült is volt. A gáz leginkább az u. n. folyó-fű (Convolvulus arvensis) képezte, mely a gabonaszár félmagasságáig elég sűrűn lepté el a talajt. Azonkívül más gaznövény nem igen látszott, a gabonát pedig sehol sem nőtte túl. A megdülés nem volt foltonként elosztva, hanem az egész versenyterület egészülve egyenletesen össze volt kuszálva. A kalász ugyan fennállott, de a szár két részben volt megdörve, illetve meghajolva. Leginkább a Z alakhoz hasonlított a szár megdülése.

4. kérdés. Milyen hosszú lehetett a gabona?

Felelet. A kihuzott gabonaszál kisimítva 100—130—150 cm. közt váltakozott. Mivel azonban teljesen épen fennálló gabonaszál alig akadt — mind meg volt hajolva — az átlagos gabonamagasságot 125 cm.-nél magasabbra nem lehetett számítani.

5. kérdés. Átlagban milyen sűrűségű, vagyis 1200 négyzetölés holdon hány közönséges 2 marokból kötött (arató kézzel) csomó lehetett 18-ával a szomszéd földeken?

Felelet. Erre a kérdésre nehezen lehet válaszolni. A szomszéd közeli táblákon még nem arattak s így összehasonlítást alig lehetett tenni. Erre nézve biztos felvilágosítást csak a mezőhegyesi ménesbirtok igazgatósága adhat, hol már bizonyára megvannak a pontos adatok. Talán 20—25 kereszt lehetett úgy szemre becsülve egy holdon. Ez azonban éppen nem megbízható adat.

6. kérdés. Tisztán el volt-e a föld felülete munkálva?

Felelet. A föld felülete nem volt ugyan teljesen sima, de azért nagyobb göröngyök, melyek a gép munkáját akadályozhatták volna, nem voltak. Általában azt lehet mondani, hogy jól meg volt művelve a föld; legfeljebb fél-ökölnyi nagyságu hantok voltak rajta itt-ott.

II. Az aratógépekre vonatkozó kérdések.

7. kérdés. Kévekötk az erőmérőn milyen számú súlylál mentek keresztül?

Felelet. A nyers vonóerőszükséglet következő volt:

Osborne-féle kévekötkő	201.5 kg.
Deering	204.5 "
Massey-Harris-Toronto-féle kévekötkő	213.5 "
Jones-féle kévekötkő	278.0 "
Adriance-féle kévekötkő	199.5 "

Az 1 méter vágási szélességre vonatkoztatott vonóerőszükséglet:

Osborne-féle kévekötkőnél	168 kg.
Deering	148 "
Massey-Harris-Toronto-féle kévekötkőnél	181 "
Jones-féle kévekötkőnél	246 "
Adriance-féle kévekötkőnél	192 "

8. kérdés. Marokrakók az erőmérőnél milyen számú súlylál mentek keresztül?

Felelet. Nyers vonóerőszükséglet:

Adriance-féle marokrakónál	171.5 kg.
Deering	134.2 "
Jones	130.3 "
Osborne	112.7 "
Adriance-Triumph-féle marokrakónál	131.0 "
Albion-Mondel	139.0 "
Albion 3	144.4 "

Az 1 méter vágási szélességre vonatkoztatott vonóerőszükséglet:

Adriance-féle marokrakónál	133 kg.
Deering	87 "
Jones	100 "

Osborne	78 "
Adriance-Triumph-féle marokrakónál	93 "
Albion-Mondel	98 "
Albion 3	103 "

9. kérdés. Hány hibásan kötött kéve fordult elő a legkevesebbet hibázó gépnél s minő akadályok voltak?

Felelet. Tudtommal a Deering-féle kévekötkőnél sem hibás kéve, sem akadály nem fordult elő.

10. kérdés. Két erős ló, vagy négy gyengébb huzta-e a gépeket?

Felelet. A verseny alkalmával két mező-hegyesi nagy Nonius volt a gépek elé fogva.

11. kérdés. A sarkok gömbölyűre vagy éles szögletben — visszatolatásra — lettek-e készítve?

Felelet. A versenyterületek sarkai gömbölyűre voltak ugyan kaszálva, de néhány gép azért visszatolatással is dolgozott.

12. kérdés. A négyes befogásnál esetleg sarkon elejtett kévét taposta-e forduláskor az első ló?

Felelet. Mivel a gépek kettesben jártak, fenti kérdésre választ adni nem is lehet. Általában azonban nem szokta a gép a kévét úgy lerakni, hogy azt a ló letapostassa, ha a kocsi ügyesen fordul. Ezért jó a körben való dolgozás. A visszatolatásnál néha megcsik, különösen a munka kezdetén, hogy a ló megtapossa a sarokkétét.

13. kérdés. Legförszírozottabb munkánál minő mennyiségű holdszám lett kiszámítva, hogy elvégezhető egy óra alatt?

Felelet. Erre a kérdésre a verseny alkalmával nem terjeszkedett ki a bíráló. De nem is terjeszkedhetett, mert itt elsősorban nem a gép, de az igavonó állat határoz. Ha a gép rendben van — legyen az bármily rendszerű — jó lovakkal egy óra alatt egy holdat mindenkörülmények közt levág. Egy órai munkateredményről nem lehet 10, esetleg 16 órai munkára következtetni. Legförszírozottabb munkánál, ha a gépet helyesen kezelik, óránként 1¹/₂, esetleg még gyorsan járó lovakkal 1³/₄ magyar holdat is lehet vágni száraz, tiszta, fennálló gabonában, jól megmunkált talajon. Általában 1 magyar holdat (1200 négyzetölés) lehet számítani rendes munkánál 1 órára.

14. kérdés. Milyen hosszúságu distanczia alatt szükséges megállni, megkenni a legnagyobb kenőfogyasztó részeket?

Felelet. A kaszafaj csapját, mely leggyorsabban jár, továbbá a kévekötkő gépeknél a csomókötő szerkezetet óránként néhány csepp olajjal, a többi részeket negyednaponként elég egyszer megolajozni.

15. kérdés. Tudomásom szerint a Deering kévekötkő nyerte el az első díjat; azonban az utána kövekező legjobb mennyi pontegységgel maradt el mögötte az elsőjétől?

Felelet. A kévekötkők pontjai:

Osborne	115
Deering	136
Massey-Harris	118
Jones	71
Adriance	88

A marokrakók pontjai:

Adriance	94
Deering	117
Jones	103
Osborne	135
Adriance-Triumph	128
Albion 3	113
Albion-Mondel	117

16. kérdés. A kések általában mind reczés voltak-e a kévekötkőkön?

Felelet. Mivel a gabona alja gazos volt, a gépek sima késsel dolgoztak. Reczés késsel gazos vagy nyers gabonában nem lehet jól dolgozni.

17. kérdés. Milyen vágási szélességek voltak és elütöttek-e ezek egyik gépnél sokban a másiktól?

Felelet. A vágási közönszélesség:

kévekötkőknél	méter	marokrakónál	méter
Osborne	1.20	Adriance	1.29
Deering	1.38	Deering	1.54
Massey-Harris	1.18	Jones	1.30
Jones	1.13	Osborne	1.45
Adriance	1.04	Adriance-Triumph	1.41
		Albion-Mondel	1.42
		Albion 3	1.40

18. kérdés. Lett-e kipróbálva a lassu huzatás ökörrrel és milyen eredménye volt a gyorsaság hiányának?

Felelet. Verseny alkalmával ez irányban próbát nem végeztek. i. S. P.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Kérdések.

371 sz. kérdés. Földfeletti amerikai jég-ház falazatának kitöltéséhez használhatók-e keményfa fűrészport, avagy kizárólag csak puhafa fűrészpor használandó, mi az egyik vagy másik előnye, vagy hátránya?

Büd-Szent-Mihály. R. L.

372 sz. kérdés. Mennyi oliva s mennyi közönséges gépolaj szükséges a legjól ki karban levő 8 löerejű cséplőkészlethez 19 órai munkaidőt és száraz gabonát érve?

G. L.

373 sz. kérdés. Hol szerezhető be egy jól és megbízhatóan dolgozó triór (konkolyválasztó) s melyik rendszer felel meg leginkább a buza választásához? Mi az ára egy 100 hl. napi munkaképességgel bíró gépnek?

Simontornya. K—r.

374 sz. kérdés. Kérem a beküldött görög-dinnyeindát, melyet egy ismeretlen betegség támadott meg megvizsgálni és a betegség okát valamint az ellene való védekezést tudatni.

Tázlár. E. I.

Feleletek.

Jég-házak elszigetelése. (Felelet a 371. sz. kérdésre.) Jég-házak elszigetelésénél a fűrészpor használatával igen óvatosnak kell lennünk. Régebben ugyan fűnek-fának ezt ajánlották, újabban azonban már alig alkalmazzák.

A fűrészpor t. i. csak addig képes a külső s belső hőmérsékletek kiegyenlítését alaposan megakadályozni, míg teljesen száraz, mert átmedvesedve már jó hővezetője lesz a külső magas hőmérsékletnek. Ebben az arányoldásban az igaz, hogy majd minden elszigetelő osztokodik, de az átmedvesedés a fűrészpornál hidroszkopikus voltánál fogva, különösen gyorsan megy végre. Ilyen állapotban aztán csomókba áll össze, igen nehezen szárad s rothadásnak indulva, nemcsak a jég-ház levegőjét inficziálja teljesen, hanem elősegíti az esetleg vele érintkező farészek elrothadását is.

Ezeket tekintve, én se a puhafa, se a keményfafűrészport nem ajánlom s inkább használok e célra más izoláló anyagot, mint például tőzegport vagy fahamut. —z.—a.

Olajfogyasztás cséplőgépeknél. (Felelet a 372. sz. kérdésre.) Rendes körülmények közt, az olajfogyasztás 1 napi, 16—19 órai munkánál, egy teljes cséplőkészlethez, tehát gözgépre és cséplőgépre átlag 5 kg. vehető fel.

I. S. P.

Triórök buza tisztítására. (Felelet a 373. sz. kérdésre.) A buza tisztítására és konkolyozására elég jól megfelelnek a Pernollet rendszerű triórök. Ezeket ma már minden gazdasági gépgyáros készíti. Munkaképességük 1—10 hektoliter óránként, a nagyság szerint. Áruk 85—385 forint közt váltakoz. Kérdéstevőnek talán legjobban megfelelne a Kühne-féle Pernollet rendszerű triór, melynek munkabírása 3—5 hekto-

liter óránként, sulya 100 kg., ára Budapesten 93 frt. Jó triöröket készít Graepel Hugó gépgyára is Budapesten, továbbá Clayton & Shuttleworth es Hoffherr & Schrantz. Bármelyikhez fordul kérdésttevő, mindenütt jó gépet fog kapni. I. S. P.

A görögdinnye beteg indái. (Felelet a 374. sz. kérdésre.) A beküldött indákon semmiféle parazita gombát nem találni; azok helyenként rothadásba mentek, s a rothadt foltokon közönséges penészgombák ütöttek tanyát. Oka a bajnak egyszerűen a tulnedves időjárás, a mit a görögdinnye el nem tűr, különösen akkor, ha a talaj, melyre ültetett, nem eléggé laza. Az ilyen bajt némileg mérsékli az, ha a tövek körül faszénpor hintetik s az bekapáltatik. #

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:

	Oldal
Felhívás a gazdaközönséghez. — Sörárpakiállítás. 1197	
A spekuláció és tultermelés. 1197	
Tarcsa. Tünődések a szabadban. <i>Bárony István.</i> 1198	
Növénytermelés.	
Tőzeg Fákai trágya. <i>Lintner Sándor.</i> 1199	
Gazdasági növénytan.	
Beteg dohánylevelek. 1200	
Gazdasági építész.	
Jégház építése. 1200	
Gazdasági gépészet.	
Adatok a mezőhegyesi aratógépversenyhez. 1200	
Levélsekrény. 1201	
Vegyések. 1202	
Kereskedelem, tőzsde. 1203	
Budapesti gabonátözsde. — Vetőmagvak. — Műtrágyák. — Szeszüzet. — A központi vásárcsarnok árujegyzése a nagyban (in gros) eladott élelmiszerek árairól. — Állatvásárok: Budapesti gazdasági és tenyészmarhavásár. — Budapesti vágómarhavásár. — Budapesti lovásár. — Kőbányai sertésvásár. — Budapesti szurómarhavásár. — Ingatlanok árverései (20000 frt becsértéken felül.) 1204	
Szerkesztői üzenetek. 1204	

Megbizatások. A földmívelésügyi m. kir. miniszter *Dorner Béla* főhercegi segédtiszt, acesuthi lakost, Fejér vármegye vaáli járására nézve, — *Szikszay Sándor* urad. titkár, mándoki lakost, Szabolcs vármegye tiszai járására nézve az állandó gazdasági tudósítói tiszttel bízza meg.

Gyümölcskivitelünk Oroszországba. Mint már megírtuk, az OMGE. állami segélyvel e hó folyamán két megbízottját Varsóba küldte ki, az ottani piac gyümölcsértékesítési viszonyainak tanulmányozása végett. A kiküldöttek, közöttük *Sporzon Vilmos*, az OMGE. segédtitkára is, már megérkeztek. Lesz még alkalmunk tapasztalataikkal bővebben foglalkozni; azonban már ezúttal is jelezhetjük, hogy a kiküldöttek meglehetősen kedvezőtlen tapasztalatokról adnak számot. Varsóban ugyanis a magyar gyümölcsnek rendkívül rossz renoméja van, a mit hihetőleg külföldi konkurrensainknak köszönhetünk. Mindenekelőtt tehát a magyar gyümölcs jó híreinek visszaszerzése volna a feladat, mert ma a kereskedők nagyon tartózkodók. A gyümölcsárak meglehetősen magasak ugyan, de kvalitásuk is olyan jó, hogy a varsói piacon a magyar gyümölcsnek igen nehéz volna a versenyt kiállani, tekintettel főként arra a körülményre, hogy elsőrendű csemegegyümölcsünk magunknak sincs több, mint amennyit a bel-földi piacokon is jól el nem helyezhetnénk. Nekünk a közepes asztali gyümölcs elhelyezése végett volna szükségünk kiviteli piacra, erre pedig a nagyigényű varsói piac nem alkalmas. Kivétel csemegegyümölcsünk képez, amelylyel sikeresen konkurrálhatnánk, de csakis a csomagolás kiválóan gondos keresztülvitele mellett. A szőlőkivitel Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete valószínűleg meg is fogja indítani; egyéb gyümölcsfajtákkal a

szertett tapasztalatok után indulva aligha kezdhettünk sikeres akciót. A pozitív eredményekről legközelebb részletesen beszámolunk.

Szölészeti tanulmányut. Az OMGE. által szeptember hó 11-től 20-ig terjedő szölészeti tanulmányuttra vonatkozó tervezet már részleteiben is megállapított, mindazonáltal a végleges tervezet a rendezőség még szét nem küldhette, miután az OMGE.-nek a magy. kir. államvasutakhoz a különvonatok iránt intézett megkeresése még maig sincs elintézve. Tekintettel az idő előrehaladott voltára, reméljük, hogy az államvasutak igazgatósága minden további késedelem nélkül elintézi ezt az ügyet, melyet a rendezőség két hónap óta sürget hasztalanul.

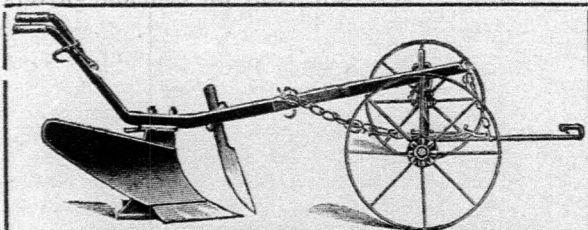
Az agrárius francia kormány. Két nagy jelentőségű tervről veszünk hírt, melylyel ez idő szerint Franciaország kormánya foglalkozik. Az egyik az, hogy Franciaország kormánya keresztül akarja vinni a mezőgazdasági telkek adójának eltörlését és pedig a nélkül, hogy az állami pénzügyek egyensulya veszélyeztetnék. E cél elérésére a 3 százalékos állami járadék 2 és fél százalékos járadékká konvertálása szolgál, melynek keresztülvitele esetében az államkincstár kamatterhe annyira csökken, hogy nemcsak a földadó eltörlhető, de egyéb, a kisemberekre nehezülő adók is csökkenthetők. Franciaország pénzügyi körében nem táplálnak semmi kételyt a konverzió sikeres keresztülvitele tekintetében, a kormány azonban vár a műveletekkel a pár hó mulva bekövetkező képviselőválasztások befejeztéig, nehogy a járadék-tulajdonosokat a konverzió keresztül vitele az ellenzék táborába terelje. Ez tehát nagy agrárius vívmány lenne. A másik terv, amelyet *Meline* miniszterelnök személyével hoznak kapcsolatba, a francia gabonavám leszállítására vonatkozik. A francziák ugyanis a gabonavám leszállításával akarnak küzdeni az elviselhetetlen magas kenyérárak ellen. E végből Szajnamegye képviselői nyílt levelet intéztek a miniszterelnökhöz, amelyben a gabonavámok olyan leszállítását követelik, hogy a buza ne legyen drágább 25 franknál. *Meline* azt ajánlotta a községtanács küldöttségének, hogy a szállítási díjtelek mérséklésével próbálkozzanak meg, hogy ez által a behozott gabona árát legalább ne növelje még a magas fuvardíj is. Ami a vámtarifa leszállítását illeti, ez irányban a kormány előreláthatólag nem fogja teljesíthetőnek találni a szajnaiak óhaját, ezt remélik legalább azok, akik a francia miniszterelnöknek a mezőgazdák iránt már többször tanúsított rokonszenvére építenek, aki már az előbbi nyilatkozatában határozottan állást is foglalt a gabonavám leszállítása ellen. Az a felfogás egyébiránt ebben a kérdésben, hogy a vámszállítással a francia mezőgazdák érdekeit hasztalanul kockáztatnák, amennyiben ez esetben az amerikai spekulációnak első dolga volna annyival felszöktetni az árakat, amennyivel a vámot leszállítanák, ez az intézkedés tehát könnyen a gabona árának általános megdrágulását vonhatná maga után. Eppen ezért valószínű, hogy a francia kormány ezt a nagyfontosságú lépést nem kockáztatja meg. Mindazonáltal *Meline* intette a gazdákat, hogy adjanak tul a termésükön, minél fogva a kormány további magatartása ezidőszert még kombináció tárgyát képezi.

Gabonauzsora. A „Köztelek” augusztus hó 14-iki számában megemlékeztünk azokról a gabonauzsora ügyletekről, amelyeknek egyes vidékeken a kigazdák százával áldozataivá esnek. Rövidesen ezután, augusztus 16-án a belügyminiszter a következő körrendeletet intézte a vármegyék közigazgatási bizottságaihoz: „Az ideai aratás kedvezőtlen eredményének előre látható következménye lesz, hogy a kisebb birtokosok és munkások fokozottabb mértékben lesznek kénytelenek a hitelt igénybe venni. Nehogy a hitelt kereső közönség megszorultságát egyesek a törvény által meg nem engedett módon kihasználhassák, a kisebb gazdák és

mezei munkások érdekében szükséges, hogy a hatóságok az 1883. évi XXV. t.vez. rendelkezéseinek végrehajtására különös gondot fordítsanak. E célból felhívom a közigazgatási bizottságot, hogy az elsőfoku hatóságokat megfélemlően utasítsa, miszerint a hitelezési ügyletviszonyokat az alsóbb néposztály körében folyton éber figyelemmel kísérik, az e téren előforduló minden jelentősebb mozzanatról a közigazgatási bizottságot pontosan tájékoztassák és ha bármily jelenségek az uszora elhárítására mutatnának, az idézett törvény értelmében hatáskörébe eső intézkedéseket fogantossítsa, illetőleg abban biztósított kezdeményezési jogával éljen.” Elismeréssel vesszük tudomásul a belügyminiszternek ezt az intézkedését s kétszeres elismerésünk illeti meg, ha e lépés indító okai között a „Köztelek” felszólalásának is szerep jutott. Nagy eredményt ugyan ettől a rendeletről sem várunk, több közismert kényes oknál fogva, de mégis bizonyítékát vesszük legalább benne annak, hogy a szertelen uszoraüzelmek az illetékes körök figyelmén sem esnek kívül, sőt ezeknek a korlátozására a jóakarát is megvan. Am az érdekelt gazdák se várjanak mindent felülről. Az uszoráskodást sem a kormány, sem a törvény egymaga meg nem szüntetheti. A társadalomnak önként kell azt számkivetnie, még pedig úgy, hogy a hitelezési ügyletviszonyok kipuhatlóságában az intelligens gazdák a hatóságnak segítségére legyenek, sőt a hatóság ez irányu ténykedését teljes erélylyel követeljék is. Csak egy-két szigorú büntetés is kívánatos például, szolgálja a jövőre nézve, amennyiben az uszorások a jövőben tartózkodóbbak lennének, ami a kigazdákat az önségely forrásainak felhasználására utalná.

Parasztok és szociálisták. A szociálista urak nem csupán minálunk, hanem Német-, Francia- és Olaszországban is megindították a hajszát s igyekeznek a parasztságot az ő táborukba terelni. Nálunk mutatták meg először, hogy ez, a mit előbb lehetetlennek tartottunk, igen is lehetséges, mert a szociálisták programm megfelelően módosítva és kellő fanatizmussal hirdelve, megteszi a hatását. Nem is nehéz eltalálni miért. Az új idők a parasztságnak főleg flottans részét tökéletesen kivették a régi idők hagyományainak irányító befolyása alól. A földes ur, a pap, a templom elveszti befolyását, e helyett azonban kifejezett az önállóságnak bizonyos foka s a dacos önérték, mely jó szolgálatot tett a magára utalt kubikosnak a munkavezetők zsarolásával, a kántinos fogásaival szemben. Az új viszonyok új hitet, új fölfogást fejlesztettek ki, új életnézetet kívántak, a szociálisták készen hozták mindezt, sőt még többet, a világpolgárságot, a kozmopolitizmust, mely ha jár is némi kötelezettséggel, rendkívül kellemes, mert fölment azoktól, melyekkel egykor a hazának, vallásnak, családnak tartoztunk. Mi pedig engedjük történni mindezt. Most már látjuk, hogy kár volt. A francia szociálisták nincsenek annyira, mint a mieink, mind a mellett a parlamentben ülő vezetőik erősen törnek a jelzett cél felé. Legutóbb *Jaurés* mondott a kamarában beszédet, a melyben a francia bank szabadalmának meghosszabbítása alkalmából különböző kedvezéseket akart a parasztság és kispolgárok részére azért, hogy azokat magának megnyerje. *Jaurés*nak *Deschanel* felelt, okosan és szépen mutatva ki annak a jövőnek a vigasztalanságát, mely a parasztságra várna, ha *Jaurés* terveit megvalósulának. Az agrárkollektívizmussal mellett a paraszt birtokának csakis haszonélvezője maradna. Legszébbek azonban *Deschanel* befejező szavai: „A francia paraszt azért szereti a földet, a mit ő és elődei saját egyéniségükből belé tettek, a föld azért sugározza ki az ideált. Ezért fogja végül a paraszt megmenteni barbár materializmustól Franciaország lelkének ideálistusát! *Deschanel* beszédét a parlament rendeletéből minden községhezánál kifüggesztették.

Pályázat állattenyésztési munkára. A szolnok-dobokavármegyei gazdasági egyesület az alábbi szakkérdés megfajtására ezennel pályázatot hirdet: „Szolnok-Dobokavármegye kisgazdái miként tegyék a birtokukban levő erdélyi magyar szarvasmarhát szebbé és értéke-sebbé?” Ezen pályakérdés megválaszolására a kisgazdái viszonyainak szem előtt tartása mellett, szak-szerűen (szükséghez mérten képekkel szemléltetve) és népies irmodorban legyen megfajtvé ugyanarra, hogy a kisgazdák részére is vonzó és tanulságos olvasmányt képezzen. A beküldendő pályamunka idegen kézzel irandó és jellegével látandó el. Ezen jellege alatt egy zárt levél is küldendő, mely a pályázó nevét rejti. A beérkező dolgozatok közül csupán a pályadíjat nyert jellegű levélkéje lesz felbontva, míg a többiek az igazgató-választmány előtt nyilvánosan elégettetnek. A pályadíjat nyert dolgozat a Szolnok-Dobokavármegyei Gazdasági Egyesület tulajdonába megy át. Beküldési határidő 1897. évi november hó 30-ika. Pályadíj 100 korona. A kitűzött pályadíjra bárki pályázhat.

BÄCHER RUDOLF

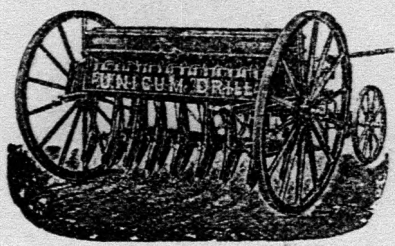
csász. és királyi szabadalmazott kizárólag s ekegyára. Budapest, VI., Nagymező-utca 68.

Teljes szavatosság mellett olcsó árban ajánlom közkedveltségnek örvendő, felülmúlhatlan aczélekeim-et és talajmívelő eszközeimet.

Ekéim az 1896. évi októberben Visocsányban tartott nemzetközi ekeversenyen mind a négy, tehát az **összes első díjakat** nyerték és ugyancsak az 1896. év október havában a Hódmező-Vásárhelyi ekeversenyen egy arany, egy ezüst és egy bronzérem-mel lettek díjazva.

Árjegyzékek bérmentve.

Tagadhatatlan legjobb vető-gépe a jelen-kornak a MELICHÁR-féle

Unicum-

Drill

rendkívül egyszerű és fel-tétlenül szolid kivitelű.

4096

Leírás és árajánlattal bérmentve szolgál

MELICHÁR FERENCZ

cs. és kir. szab. vetőgépgyára. BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 68.

KERESKEDELEM, TÖZSDE.

Budapesti gabonátözsde.

Magán eladási jelentések:

Eladott: Rimaszombatban aug. 21-én buza 50 q 78 kg.-os à 11 frt 40 kr, tengeri 50 köből à 5 frt 60 kr.

(Guttman és Wahl budapesti terménybizományi cég jelentése.)

Napi jelentés 1897. augusztus 27.

Készbuza ma gyengén volt kinalva, a malmok kevés vételkedvet mutattak és csak olcsó árak mellett voltak hajlandók venni. Lányháb irányzatnál kb. 10,000 mm. kelt el és ár 10-15 krral olcsóbbak.

Eladott:					
Tiszavidéki:	200 mm. 77 kg.	à 12.85	frt 3	hóra	
	100 " 76 "	" 12.70	"	"	
	300 " 76 "	" 12.70	"	"	
	100 " 76 "	" 12.50	"	"	
	100 mm. 76 "	" 12.65	frt	"	
	100 " 76 "	" 12.65	"	"	
	150 " 76 "	" 12.55	"	"	
	100 " 76 "	" 12.40	"	"	sárga
	100 " 75 "	" 12.45	"	"	3 óra
	100 " 75 "	" 12.45	"	"	"
	100 " 75 "	" 12.20	"	"	vegyül
	100 " 74 "	" 12.45	"	"	3 óra
Pestvidéki:	200 " 78 "	" 12.80	"	"	sárga
	100 " 77 "	" 12.35	"	"	sárga
	100 mm. 77 "	" 12.30	"	"	3 óra
	300 " 76 "	" 12.40	"	"	vegyül
	100 " 75 "	" 12.25	"	"	3 óra
	100 " 73 "	" 12.20	"	"	"
Fehérmegyei:	400 " 79 "	" 13.-	"	"	"
	1300 " 77 "	" 12.80	"	"	"
	600 " 77 "	" 12.65	"	"	"
	100 " 77 "	" 12.75	"	"	"
	200 " 77 "	" 12.75	"	"	"
	100 " 76 "	" 12.45	"	"	vegyül
	100 " 76 "	" 12.50	"	"	3 óra
	900 " 76 "	" 12.65	"	"	"

Készrosz bágyadtabb, kisebb tételek 8-80 frtig pesti paritáson kelt el.

Árpa gyengébb, csak jobb fajták találhatók. Tengeri a határidő árán adható el.

Zab tartott. Határidők gyenge Amerikára lánghán indultak, fedezések és vásárlások a kurzusokat megszállították. Következő kitételek.

	Kötetelt.	Déli zárlat.
Őszi buza	12 08-12 14-12 22	12 20-22
Tavaszi buza	12 04-12 04-12 07	12 06-07
Őszi rozs	8 94-9 02	9 01-02
Szept. tengeri	5 35-5 40	5 40-41
Uj tengeri	5 99-6 04-6 03	6 02-04
Őszi zab	6 15-6 18-6 15	6 15-16
Aug.-szept. repce		13 30-40

Szeszüzlet.

Szesz. (Goldfinger Gábor szeszgyári főtisztviselő tudósítása.)

A szeszüzletben a héten magasabb gabonaárak folytán szilárd irányzat uralkodott és a szeszárak 35 krral olcsóbban zárnak ismét. Ausztriában a kontingens nyersszesz ára igen szilárd és további emelkedése bizonyos elvárható, mert a készletek igen csekélyek.

Mezőgazdasági szeszgyárak által kontingens nyersszesz e héten ismét nagyon gyéren volt kinalva és kisebb tételek 17-78 frton jöttek forgalomba.

A budapesti piacon szilárd irányzat mellett finomított szesz 55-55.25 frton, élesztő-szesz 54.75-55.25 frt, nyersszesz adózva 54 frt, adózatlan (exkontingens) 13-13.25 frt, denaturált szesz 17.50-18 frton kelt el nagyban. Kicsinyben az árak 50 krral drágábbak.

A kontingens nyersszesz ára Budapesten 17.75-17.50 frt.

Bécsi jegyzés 18.30-18.50 frt kontingens nyersszeszért.

Prágai jegyzés 53-53.25 frt adózott burgonyaszeszért.

Trieszti jegyzés 8.75-9 frt hektoliterenként 90% magyar kivitelű szeszért.

A kivitel e héten néhány tétel finomított szeszt vásárolt, mely Finnén át tovább lett szállítva.

Vidéki szeszgyárak közül: D-Tuzla, Baja, Lonsonc, Arad 25, a többiek 50 krral drágábban zárnak.

Budapesti zárlatárak e héten: Finomított szesz 55.-55.25 frt, élesztő-szesz 54.75-55.- frt, nyersszesz adózva 54.-54.13 frt, nyersszesz adózatlan 13.-13.25 frt, denaturált szesz 17.50-18.- frt.

Kontingens nyersszesz ————. Az árak 10,000 literfokonként hordó nélkü budapesti vasutállomáshoz szállítva készpénzfizetés mellett értendők.

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása.)

Lóhere. A termés felől Erdélyből és a Bánságból az utóbbi napok folyamán kedvezőtlen hírek érkeztek, viszont néhány vidékről, hol már évek óta lóheremagot nem produkáltak, a kedvező időjárás folytán jó termés ígérkezik. Az aratás némely vidéken már megkezdődött, kész áru ugyan nincs még, de a kézzel morzsolt minták után indulva, a minőség kielégítő. Ha tehát szép száraz időjárásunk lesz, minőség tekintetében jó termésnek nézünk elébe.

Más esztendőben ezen időtájtban az ó-termésű lóherének kivitele nagyobb arányokat öltött, míg az idén tökéletes csendesség uralkodik, miből az következtethető, hogy a külföldi terméskilátások jók.

Luczerna. Kedvezőtlen termésünk következtében, tavalyi magvak vidékről jó kereslete van.

Baltacim. Kész áru híján nagyobb forgalom nem fejlődhetett, a kereslet élénk maradt.

A központi vásárcsarnok árjegyzése nagyban (en gros) eladott élelmiszerek áráiról.

Magyar gazdák vásárcsarnok ellátó szövetségének jelentése 1897. augusztus hó 25-ről. Jobb gyümölcsfélékben a forgalom fokozatosan emelkedik és szőlőküldemények is nagyobb mennyiségben érkeznek, de ez utóbbiak mag mindig csak Madelaine és Oportó fajtákból állanak.

Fejlett szemű Madelaine iránt nagyobb érdeklődés mutatkozott, készletek kgtint 25-30 krig helyeztetek el. Oportó kevésbé keresett, 20 krért bocsáttatik nagyobb tételekben áruba.

Burgonyaért jobb árakat kínálnak, rózsá fajta ma 2-2.20 frtig jegyez.

Tojás árak nagy ládánként 25 frtra estek.

Vadban élénk a forgalom, de a mindegyütt található nagy készletek és a meleg időjárás gyors eladásra készlet. Fogoly páronként 80 kr, vadlud darabja 90 kr, 1 frt, vadréce párja 80 kr, nyul darabja 1.20-1.40 frt, őz kilója 60-65 kr, szarvasbics eleje 30 kr, hátulja 45 kr.

Örlött paprika lángha irányzattal bir, tételek csak vontatottan találhatók. Arajanlat II. rendű áruért 25 frt mm.-ként.

Baromfikészletünkben öreg tyúk párja 1 forintért, kacsa 1 frt 10 krért adatott el.

Vaj- és húszület változatlanul lángha.

(A székesfővárosi vásárcsarnok-igazgatóság jelentése. Budapest, 1897. aug. 26-án.)

Hus. Marhabús hátulja I. oszt. 1 q frt 51-55, II. oszt. 48-50, III. oszt. 44-47, eleje I. oszt. 46-48, II. oszt. 44-46, III. oszt. 38-42, borjúhús hátulja I. oszt. 56-64, II. oszt. 46-60, eleje I. oszt. 44-60, II. oszt. 54-56, birkahús hátulja I. oszt. 36-44, II. oszt. 34-40, eleje I. oszt. 34-40, II. oszt. 32-36, bárány kifejtve 1 db —, borbén —, sertésbús magyar szalonnával elsőrendű 1 q 54.0-54, vidéki —, szalonna nélkül elsőrendű 56-56, vidéki —, sertésbús porkölt —, sertésbús szalonnával —, szalonna nélkül —, sertésbús füstölt magyar 60-64, idegen (vidéki) —, sonka nyers 1 kg. 72-80, füstölt belf. csonttal —, csont nélkül 0.75-0.85, sonka füstölt külf. csont nélkül 0-0-0, szalonna sózott 1 q 54.5-55.5, füstölt 58-60.5, sertészsir hordóval 58.0-58.0, hordó nélkül 56.0-56.0, kolbász nyers 1 kg. —, füstölt 60-60, szalámi belföldi 150-170, külföldi —, malacz szalám első 1 db —, tisztított —.

Baromfi. a) Élő. Tyúk 1 pár frt 1-1.15 csirke 0.50-1.30, káppan hizott —, sovány 1.10-1.20, réce hizott 1.30-2.20, sovány 0.80-1.10, lud hizott 3.50-6.50, sovány 1.60-3.-, pulyka hizott 0-0-0, sovány 2.20-3.70. b) Tisztított. Tyúk 1 db frt —, 1 kg. 0-0-0, csirke 1 db 0.30-0.50, 1 kg. —, káppan hizott 1 db 0.60-0.70, 1 kg. —, réce hizott 1 db 0.90-1.-, 1 kg. —, felkövér 1 db 0.40-0.50, lud hizott 1 db —, 1 kg. 0.50-0.56, felkövér 1 db 1.20-1.50, 1 kg. —, pulyka hizott 1 db 2.-2.-, 1 kg. —, felkövér 1 db 1.20-1.20, 1 kg. —, ludmáj 1 db 30-1.-, 1 kg. 1.-1.40, ludzsir 1 kg. 70-0.80, idej liba 1 db —.

Hal. Élő. Harsca 1 kg. frt 0.45-1.-, csuka 0-0-0, ponty (dunai) 0.50-0.80, süllő —, kecsge —, márna 0-0-0, csomópó 0.40-0.60, angolna —, apró kevert 0.20-0.25, lazac —, pisztráng —.

Tej és tejtermékek. Tej 1 lit. frt 0.08-0.09, lefölözött 0.05-0.07, tejszín 0.20-0.20, tejföl 0.26-0.30, tehénvaj (tea) 1 kg. 0.80-1.10, I. rendű 0.65-0.85, II. r. 0.50-0.60, olvasztott 70-1.00, Margarin I. rendű —, II. rendű 0-0-0, tehénturó 0.06-0.14, juh-turó —, lipői 0-0-0, juhsajt 0-0-0, emmenthali sajt 0.80-1.00, groji sajt 0.68-0.72.

Liszt és kenyéremű. Fehér kenyér 1 kg. frt 0.16-0.16, barna kenyér 0.11-0.11, rozskenyér 0.10-0.10. Buzaliszt 00 sz. 1 q —, 0 —, 1 —, 2 —, 3 —, 4 —, 5 —.

Hüvelyesek. Lencse magyar 1 q frt 7-10 stoke-raui 26-26, borsó héjas magyar 7.5-14.-, koptatott magyar —, külföldi 13-22, bab fehér apró 7-10, nagy 6-10, szines 8-13.

Tojás. Friss I. o. (1440 db.) 1 láda frt 25-26.0, II. oszt. (1440 db.) 21-24.-, meszes —, orosz tojás 100 db. —, tea tojás 2.30-2.30, törött tojás —.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés frt 1.50-7.-, 1 q 0.3-1.2, Petrezselem 100 kötés 1.60-7.-, 1 q 0.3-1.1, zeller 100 drb 0.35-0.80, karalábé 0.5-0.8 vöröshagyma 100 köt. 2.50-5.-, 1 q 4.0-5.00, fohagyma 100 köt. 5-15, 1 q 5.0-12.0, vörösrépa 100 drb 0.40-0.60, fehérrépa —, fejeskáposzta 0.5-4.0, kelkáposzta 100 db 0.80-1.2, vörös káposzta 2.0-3.-, fejjessaláta 1.00-1.00, kötött saláta —0-0-, burgonya, rózsá 1 q 2.10-2.50, sárga 3.00-3.50, külföldi —, fekete retek 100 drb 0.50-2.-, uborka nagy salátának 100 db 0.15-0.20, savanyított 100 db 0.15-0.40, savanyított 0.6-0.7, zöld paprika 0.08-0.25, tök főz 2.5-3, zöldbab 0.05-0.06, zöldborsó hüvelyes olasz 1 kg. —, fejtett 1 lit. —, tengeri 100 cső 0.80-0.90 karfiol 100 db —, paradicsom 1 kg. 0.02-0.03, spárga —, torma 100 db 12-14.

Gyümölcs. Fajalma 1 q frt 10-16, közönséges alma 5-7, fajkörte 08-25, közönséges körte 4-9, szilva magvaváló 6-7, vörös 3-4, aszalt —

ceserénye faj —, közönséges —, meggy faj —, közönséges —, ringló 3-5, barack kajszin —, ősi 20-40, dinnye görög nagy 100 drb 10-14, kicsi 4-8, sárga faj 1 kg. 0-02-0-10, közönséges —, szőlő 1 kg. 0-16-0-20, esemege 22-30, dió (faj papírhéjú) —, közönséges —, mogyoró 28-56, gesztenye magyar —, olasz —, narancs messinai 100 drb —, pughai —, mandarin 0-0-0, citrom 0-20-1-20, füge, hordós 1 q —, koszorus 17-17, datolya —, Mazsolaszőlő 42-69, egres 1 lit. 0-0 kr, eper 1 kg —0-0.

Fűszerek és italok. Paprika I. rendű 1 q. frt 30-52, II. rendű 18-30, csöves —, (száritott) —, köménymag —, borsókamag —, mák 1 q. frt —, méz csurgatott 0-0-0, sejteken 1 kg. 0-0-0, szappan szin —, közönséges —, fehérbor asztali palackban 1 lit. 0-40-0-60, vörös asztali palackban 0-55-0-85, házi pálinka palackban 0-0-0, ásványvíz palackban —.

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület Mester-utca, 1897. aug. 28. A székesfőv. vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.) Felhozott a szokott községekben 180 szekér réti széna, 125 szekér muhar, 62 zsupszalma, 6 szekér alomszalma, — szekér takarmányszalma, — szekér tengeriszár 3 szekér egyéb takarmány (lóhere, luczerna, zabosbúkköny, kles sw.), 1600 zsák szécska. A forgalom élénk. A-ak q-knt a következők: réti széna 200-260 muhar új 180-240, zsupszalma 150-150, alomszalma 160-160, egyéb takarmány —, lóhere 220-280, takarmányszalma —, tengeriszár —, luczerna —, sarju —, szalmaszécska, 200-240, széna —, új —, zabosbúkköny 200-260. Összes kocsiszám 31922 suly 39040 kg.

Állatvásárok.

Budapesti gazdasági és tenyészmahavásár. 1897. augusztus hó 26-án. (A budapesti közigazgatóság és marhavásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.) Felhajtott: 149 db, ugnint: jármos ökor elsőminőségű 18 db, közép 105 db, alárendelt — db. Fejőstehén: fehér — drb, tarka — drb, tenyészbika — drb, tarka ökor — db, tinó — db, jármosbivaly 26 db, hizalmi való fehér ökor — db, tarka — db.

A gazdasági mahavásár nagyobb gazdasággal foglalkozóknak az üzletben élénk részvétele folytán élénk lefolyást volt. Az egyes vevők közül említhetők: Herceg Metternich Bia 36 db, Deutsch J. P. Zámos 12 db, Patay K. Gombán 10 db.

Következő árak jegyeztettek: Elsőrendű jármos ökor — 364, középminőségű jármos ökor 280-330, alárendelt minőségű jármos ökor —, hizalmi való —, jármosbivaly — 215 forintig páronkint, jobb minőségű jármos ökor — mm-kint é. s., tarka tinó 1 éves — frtig. Fejőstehenekért és pedig: Fehérszörű magyar tehén —, tarka kevert származású tehén —, bonyhádi tehén — frtig, bika — frtig páronkint.

Budapesti vágómarhavásár. 1897. augusztus hó 26-án. (A budapesti közigazgatóság és marhavásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.) Felhajtott: 3339 db nagy vágómarha, nevezetesen: 670 db magyar és tarka ökor, 567 db magyar és tarka tehén, 1560 db szerbiai ökor, 39 db boszniai ökor, 279 db szerbiai tehén, 86 db bika és 135 db bivaly.

Minőség szerint: 345 db elsőrendű hizott, 2500 db középminőségű és 404 db alárendelt minőségű, — db elsőrendű hizott ökor, — db középminőségű ökor és — db alárendelt min.

A mai vágómarhavásárra 686 dbbal kevesebbet hajtottak fel, mint múlt héten. A külföldiek azonnal megkezdették a vásárlást s minthogy a helybeli mészárosok is nagyobb szükségletet szereztek be, a vásár élénk forgalmu volt. Az árak 1-2 frttal emelkedtek.

Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar ökor jobb minőségű 28-31-, kivételesen 32-33, hizott magyar ökor középminőségű 25-27-, alárendelt minőségű magyar ökor 20-50-24-, jobb minőségű magyar és tarka tehén 27-32-, kivételesen tarka tehén —, magyar tehén középminőségű, 22-26-, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 22-

—26-, szerbiai ökor jobb minőségű 26-30-, kivételesen —, szerbiai ökor középminőségű 21-25-, szerbiai ökor alárendelt minőségű 21-25-, szerbiai bika 23-30-, kivételesen —, szerbiai bivaly 16-21- frtig métermázsánkint élősulyban.

Budapesti lóvásár. Budapest, 1897. aug. 26-án. (A budapesti vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

A vásár ugy felhajtás, mint forgalom tekintetében gyenge volt.

Felhajtott összesen 354 db. Eladatott 162 db. Jobb minőségű lovakból háttas 6 db, eladatott 2 db 160-200 frtért, könnyebb kocsiló (jukker stb.) 20 db, eladatott 12 db 110-150 frtért, nehezebb kocsiló (hintós) 10 db, eladatott — db — frtért, igás kocsiló (nehéz nyugoti faj) 16 db, eladatott — db — frtért, ponny 4 db, eladatott 2 db 60-65 frtért; közép minőségű lovakból: nehezebb félék (fuvaros ló stb.) 60 db, eladatott 40 db 75-140 frtért, könnyebb félék (parasztló stb.) 92 db, eladatott 50 db 35-85 frtért; alárendelt minőségű lovakból 146 db, eladatott 56 db 9-20 frtért. Bécsi vágóra vásároltatott 60 db, az állatkeret és kutyák részére vásároltatott 27 db, tulajdonjogra gyanus ló lefoglaltatott 10 db, ragályos betegségre gyanus ló lefoglaltatott — db, takonykór miatt a gyepmesterhez küldetett — db.

Kőbányai sertésvásár. 1897. aug. 27. (Első magyar sertésüzemelési társaság telefon-jelentése a „Köztelek” részére.) Az üzlet lanyha volt. **Heti átlagárak:** Magyar válogatott 320-330 kg. nehéz 53-55 kr, 280-300 kg. nehéz — kr, öreg 300 kgontul — kr, vidéki sertés könnyű — krajezar. Szerb 52-54- kr. Román — tiszta klg. páronkint 45 klg. élet-sulylevonás és 4% engedmény szokásos. — **Eleségárak:** Tengeri 6 5/60 — frt, árpa 7-20 frt Kőbányán átvéve. **Helyi állomány:** aug. 20. marad 30368 drb.

Felhajtás: Belföldről 272 drb, Szerbiából 2472 darab, Romániából — drb, egyéb államokból — darab. Összesen — db. Főösszeg 33112 db. Állomány és felhajtás együtt — drb. **Felhajtás:** budapesti fogyasztásra (I-X. kerület) 604 drb, belföldre Budapest környékére 968 drb, Bécsbe 63 drb, Csehországba, Morvaország és Sziléziába — drb, Ausztriába 494 db, Német birodalomba — drb, egyéb országokba — db. A szappangyárakban feldolgoztatott: a szállásokban elhullott 0, vasúti kocsi-ból kirakott hulla 5, borsókásnak találtatott 20, összesen 25 drb. Összes elhajtás 2156 darab. Maradt állomány 30956 drb. A részvény-szállásokban 62146 drb van elhelyezve. Az egészségügyi és tranzitszállásokban maradt 4586 drb. **Felhajtás:** Szerbiából 2472 drb, Romániából — drb, összesen 7058 drb. **Felhajtás:** 2301 drb, maradt állomány 4757 drb és pedig — drb szerb és — db román. Az egészségügyi szemlénél jan. 1-től máig 857 drb a fogyasztás alól kivonatot és technikai czelokra feldolgoztatott.

Bud. esti szurómarhavásár. Aug. hó 26-án

A székesfővárosi közigazgatóság és marhavásár igazgatóság jelentése.

Felhajtott: 326 drb belföldi, — db galicziai, — drb tiroli, 22 db növendék élő borju, — db élő bárány; — drb belföldi, — db galicziai, — drb tiroli, — drb bécsi, — drb növendék borju, — drb élő bárány, — drb élő kecske.

A borjuvásár élénk lefolyásu volt.

Árak a következők: Élő borjuk: belföldi 15-23 frtig, kivételesen — frtig dbonkint, 34-46 frtig, kivételesen 47 frtig sulyra, növendék borju 23-30 frtig, kivételesen — frtig dbonkint, 19-21- frtig sulyra. Élő borju: belföldi —, kiv., —, tiroli — frtig, galicziai — frtig, növendék borju — frtig dbkint, élő bárány — frtig, bécsi — frtig sulyra. Élő bárány — frtig, kivételesen 0- frtig páronkint. Élő kecske — frtig páronkint. Hizalt ürü —

Ingatlanok árverései (20000 frt becsértéken felül.)

(Kivonat a hivatalos lapból.)

Aug. 30 Bpesti I-III. a tkvi ha- Csávolszky 73903 ker. jbiróság tóság Lajos

Aug. 30	Budapesti kir. a tkvi ha- törvényszék tóság	Löwy Katalin	25626
Aug. 30	N-becskerekeli a tkvi ha- kir. tvszék tóság	Amsz Miklós	35949
Szept. 2	Budapesti ktr. a tkvi ha- törvényszék tóság	Bodánszky Adolf	104544
Szept. 3	Budapesti kir. a tkvi ha- törvényszék tóság	gr. Castelnau Leonharca	549781
Szept. 6	Kisvárdai kir. a tkvi ha- járásbiróság tóság	Ferenyzy Emil és nejer. bVay Hedvig	100934
Szept. 6	Z-egerszegi a tkvi ha- kir. tvszék tóság	Sibrik Adorjén	23775
Szept. 11	Ipolyvári kir. a tkvi ha- törvényszék tóság	Pápay Ignác	31972
Szept. 15	Duna-Abonyi a tkvi ha- kir. jbiróság tóság	Rózsa Mihály	83091
Szept. 15	Sziráki kir. a tkvi ha- járásbiróság tóság	br. Podma-niczky Lászlóné	2192150
Szept. 18	Szigetvári kir. a tkvi ha- járásbiróság tóság	hg. Odes-calchi Gyula	238863
Szept. 24	Lugosi kir. a tkvi ha- törvényszék tóság	Pausz Gizella	40422
Szept. 29	Veszprémi kir. tvszék tóság	Suly Erzsébet és társai	35100
Nov. 4	Aradi kir. a tkvi ha- törvényszék tóság	Barth Lajos és Barth Maria	22055

Szerkesztői üzenetek.

S. L. urnak. A papirosbuza és a buzaárak ez. vezércikkünkhez fűzött reflexiói részben ezen, részben pedig ma megjelent vezércikkünk fejtegetésével annyira azonosak, hogy b. levelének külön közlését épp ez okból nem tartottuk indokoltnak. Inndokoltnak tartottuk volna az esetben, ha új szempontokat vagy figyelemre méltó nézeteltéréseket konstatálhattunk volna benne. Kivételt a röviden érintett nagykartell terv képez, amelyet azonban a kivethetőség híján így per taugentem csakis mint ideolog tervezetet lehetne tárgyalni.

D. R. gazd. igazgatósága Tolmán. A tenyészállatok kedvezményes szállítására jogosító szállítási igazolványért tessék a földmívelésügyi miniszter állattenyésztési osztályához fordulni, megjelölésével a beszerzési helynek, a fel és leadási állomásoknak.

R. urnak. Kőbánya. A sertésvész tárgyában be-küldött közleményét sajnálatunkra nem használhatjuk.

Az Orsz. magy. gazd. egyesület tulajdona.

Lapfelügyelő-bizottság: Gróf Dessewffy Aurél, Bernát István, dr. Darányi Gyula, Forster Géza, Galgóczy Károly, dr. Hagara Viktor. — Főszerkesztő és kiadá-sért felelős: Forster Géza az O. M. G. E. igazgatója. — Felelős szerkesztő: Szilassy Zoltán az O. M. G. E. szerkesztő-titkára. — Társzerkesztő: Budaý Barnabás.

Liszt-árjegyzés.

A. B.	0 1 2 3 4 5 6 7 7 1/2 8 9 10 11																										
	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr									
Pesti moln. és sütők gőz-malma, Bpest	20	20	19	90	19	60	19	20	18	80	18	—	17	40	15	80	13	20	9	—	4	50	3	70	—		
Lu'za gőzm., Bpest	21	—	20	50	20	20	19	90	19	60	19	30	18	90	18	10	16	50	13	20	9	40	4	70	4	50	—
Neumann testv., Arad	21	80	21	70	21	40	20	90	20	60	20	30	20	—	19	70	17	90	16	10	14	—	5	60	5	60	—
Csányi műmalom, Kassa	22	—	21	—	20	60	20	20	19	80	19	40	19	—	18	80	18	20	17	—	14	—	5	—	5	—	—
Erzsébet gőzm., Bpest	21	80	21	—	20	70	20	40	20	—	19	60	19	10	18	50	16	60	14	50	8	80	4	80	4	50	—

A + B = asztali dara, 0 = királyliszt, 1 = lángliszt kivonat, 2 = elsőrendű zsemlyeliszt, 3 = zsemlye-liszt, 4 = elsőrendű kenyérliszt, 5 = közép kenyérliszt, 6 = kenyérliszt, 7 = barna kenyérliszt, 7 1/2 = barna kenyérliszt, 8 = takarmányliszt, 9 = finom korpa, 10 = goromba korpa, 11 = rozsliszt.

Elsőrangú hazai gyártmány.

Gőzcséplők

Pontos cím: **ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR**

RÉSZVÉNY-TÁRSULAT BUDAPESTEN.

Magyarország legnagyobb és egyetüli gazdasági gépgyára, mely a gazdálkodáshoz szükséges **összes** gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakbavágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni.

Részletes árjegyzékkel és szakszerű felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Szecskeavágók Morzsolók

A „HUNGARIA“**MŰTRÁGYA, KÉNSAV és VEGYI IPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**

ajánl:

SUPERFOSZFÁTOT, CHILISALÉTROMOT

és minden más műtrágyaféléket, legjutányosabb áron és elismert kitünő minőségben.

Központi Igazgatóság:

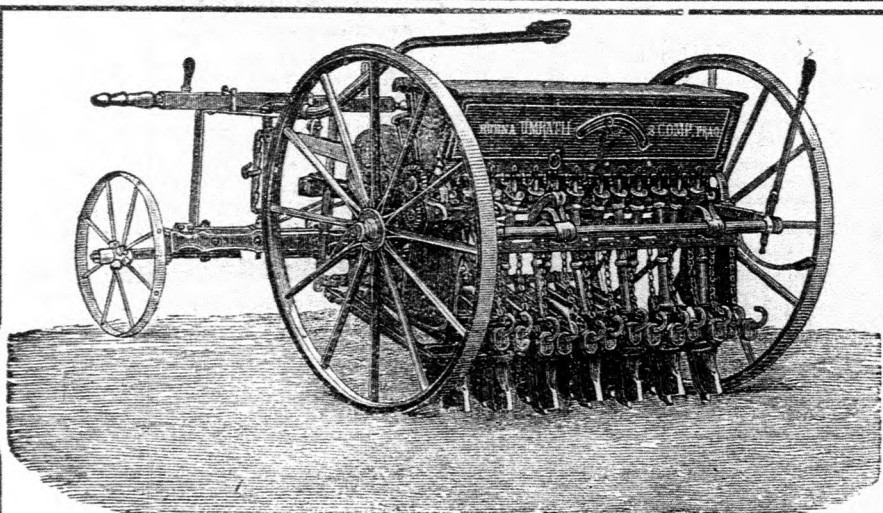
BUDAPEST,**V. Váci-körút 21. szám.**

Herényi Gotthard Sándor

és

Rovara Frigyes

művét érdeklődőknek ingyen és bérmentve küldjük meg.

Sorvetőgépeket

a legújabb és legjobban bevált szerkezetben, egytetemes- és többvasú ekéket páncézlacéll-kormánylemezekkel, boronákat, hengereket, konkolyozókat, gabona-tisztító-rostákat és teljes takarmánykamra-berendezéseket, nagy választékban és jutányos áron szállítanak

Umrath és Társa

mezőgazdasági gépgyárosok

BUDAPESTEN,**V. ker., Váci-körút 60. szám.**

Arjegyekkel és költségvetéssel kívánatra ingyen és bérmentve szolgálunk.

U. i. Borsajtók (Sys em Mabile) és **szőlőzuzók** kitünő kivitelben és mindenféle nagyságban.**EGERESI MŰTRÁGYA-GYÁR**
KRAMER J.

Ajánlja kellően száraz és könnyen szórható műtrágyáit, nevezetesen

magas Csontliszt-Superphosphátot, Párolt Csontlisztet, Trágyagypszet stb. a legjutányosabb árakban.

Fővilágosításokkal, árszábással és ismertető füzetekkel készségeggel szolgál a központi iroda:

BUDAPEST, V. kerület, Dorottya-utca 9-dik szám.**Országos Magyar Kölesönös Biztosító Szövetkezet.****BUDAPESTEN, VIII., József-körút 8.**

Alakult 1894. évben.

Elnök: **TELEKI Géza** gróf. Alelnök: **CSÁVOSSY Béla**.

Igazgatósági tagok:

ANDRÁSSY GÉZA gróf. BUJANOVICS SÁNDOR, DENSEWFFY ARISTID, PRCHY TAMÁS, PÜSPÖKY EMIL, RUBINER GYULA, SZENTKIRÁLYI KÁLMÁN, SZILASSY ZOLTÁN, SZÖNYI ZSIGMOND, TELEKI SÁNDOR gróf.

Vezérigazgató: **SZÖNYI Zsigmond.**

Az Országos Magyar Kölesönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általános elismerése szerint híven megfelelt hivatásának; folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megalégedését vívta ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé; a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítja fel a megfelelő kincstári bélyeggel; minden más illeték kizárásával.

A takarmányt és szalmáseleséget

tűzkár ellen a szövetkezet

tetemesen olcsóbban

biztosítja, mint a hazánkban működő bármely más biztosító intézet.

Gazdasági egyesületi tagok — tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára — a tiszta díjból 5% díjengedményben részesülnek.

Kiszagadják, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlatlalt terményeiket biztosítják, 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság Budapesten, (József-körút 8. sz.) és a vidéken létesített ügynökségek. 3019

VÉD.

JEGY.

A zalathnai kénkovand ipar r. t.**BRASSÓI****kénsvav- és műtrágya-gyára**

ajánlja legjobb minőségű mindenemű

MŰTRÁGYÁIT

a t. cz. gazdaközönség b. figyelmébe.

Árajánlatokkal készségeggel szolgál a

Központi iroda, Budapest, IV., Bécsi-utca 5.

Közvetlen Amerikából

importált,

most megérkezett**Poland china**

tenyészsértések pedigreevel,

PICK OSWALD

VIII., Külső Kerepesi-út 1. sz.

KÖSZÉN

összes gazdasági ipari és házi czélokra

Tokodi, Dorogi és Ebszöny-
Osztraui gyári, dió-, koczka és darabos,
2-szer mosott ostrai Henrikaknai kovácsszén, porosz, szalonszén,
coaks, szobafűtésre és épületek szárítására,

legkitűnőbb minőségben legjutányosabban kapható

RADNAY KÁROLY

köszén-nagykereskedőnél,
Budapest, Arany János-utca 34. sz.

A cs. és kir. szab. Hitelintézet köszén-osztályának vezérképviselője.

Birtok bérlet.

Bácsme gyében 1725 katastralis hold legjobb föld, egy tagban, épületekkel bőven ellátva, vasutól félóra,

1898. évi nov. 1-től bérbe adandó.

Ugar 1898. évi juninsban veendő át.

Felvilágosítást ad: 4261

Ermel Vojnits Erzs, Cziko, Tolnamegye.

Magyar királyi államvasutak.
11235/97. C. l. a. szám.

Hirdetmény.

Vasnt dijszabási tanfolyam a kereskedelmi akadémián.

A magy. kir. Államvasutak és az illetékes székesfővárosi kereskedelmi testületek támogatásával a múlt évben megnyitott dijszabási tanfolyam, mely a kereskedőknek alkalmat nyújt a vasuti árufuvarozási ügyletekhez szükséges fontosabb tudnivalókat rövid idő alatt gyakorlatilag elsajátítani, a folyó tanévben is megtartatik. Az első évben elért siker, melyről a budapesti kereskedelmi akadémia évi jelentése is beszámol, reméli engedi, hogy azt a lényegpótló intézményt az illetékes körök saját érdekében az idén is fel fogják karolni, az előadásokat ezúttal is Gonda József államvasuti ellenőr szeptember-március hónapokban hetenkénti két esti órában fogja tartani a kereskedelmi akadémián. A beiratások hétköznapokon déli 12-2 óra között történik Andrássy-ut 73. sz. a. III. emelet középfojtósó 47. sz. a.
Budapest, 1897. augusztus 21.

Utányomás nem díjaztatik.)

Az igazgatóság.

Most a legjobb ültetési idő!

Uj földieper fajta

elsőrangú óriás gyümölcs
100 drb. 5 frt
Fürstl. Baumschulen
Eisenberg b. Brux, (Csehország).

Most a legjobb ültetési idő!

Freiland Azalea

(Azalea pontica mollis)
pompás nagy virágok minden színben,
100 drb. 30-40 ft
Fürstl. Baumschulen
Eisenberg b. Brux Csehorsz.

Most a legjobb ültetési idő:

Exotikus
Tülevelű fak (Coniferák).
Képes árjegyzék német nyelven (160 oldal) kívánatra ingyen. 2344
Fürstl. Baumschulen, Eisenberg b. Brux (Csehorsz.)
ORDNUNG E.
fő kertész.

Gömörme gyében,
vasutól 4-6 kilométerre levő birtok 9 évre ez év október 1-től öszi vetéssel, szalma és szénakészlettel kiadó. Jó karban levő földekkel és épületekkel. Rét 52 hold, 295 hold szántóföld, 400 hold legelő. Értékes hetni Hanvy Józseffel, 42/8

Gép-sodrony-szövetek, czinkezett szűrős kerítés-sodrony.

Kertek, erdőségek és vadparkok bekerítéséhez, ugyazintén mindenféle sodrony szövetek, báromb-árvárok, fűzárásokhoz, tűzvédő-, ablak- és rostélyszövetek, hcmok- és kavics-szűrő, sodronyszövet, kapuk, sodronykötelek mindenféle szerkezetben és vasszerkezetekel általában szállít a legjutányosabban.

Vassodrony és gépsodronyszövet gyár és épület lakatos-műhely
Franz Schröckenfuchs
Waldhofen a. d. Ybbs.
Bekerítések gépsodrony-szövetel nem kerülnek többbe, mint jobb anyagból készült fakerítések, e mellett tartósak és minden térnek csinos urias jellegűeknek. Kétségteljesen ingyen 4265

BARANYAY I.,

turfatermények és szabadalmazott önműködő turfahintő-closetek,

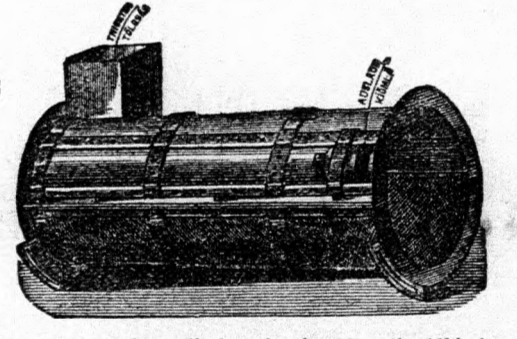
valamint
árvnyékszék-berendezési
és
felszerelési tárgyak vállalata
BUDAPEST,
II., Lánchíd-utca 2.

Árvjegyzékek
kivánatra
bérmentesen
küldetnek.

GRAEPEL HUGÓ

szabadalm. lóhere-tokászoló készüléke

minden cséplőgéphez alkalmazható, 25 százalékkal nagyobb munkaképesség, mint bármely más készüléknel. Legkitűnőbb szerkezet legolcsóbb árban
GRAEPEL HUGÓ gépgyáronál Budapesten,
V., Külső váczsi-ut 46. sz.

Vetőrozs.

„Bahlsen-féle Triumph“
kipróbált s legnagyobb hozamképeségű rozsfajt, legjobb és legtisztább minőségben 100 kgr. a 10 frt, utánvét mellett szállít Pribislaw-Schlappenz állomásról,

Meierhofsverwaltung Ranow,
Pribislaw mellett (Csehország). Zsákok 20 krajával számittatnak. 4265

A sertés javítása és hizlalása

gazdák és hizlalók használatára.
Irta K. Ruffy Pál.
Ára portómentes küldéssel 1 forint 10 krajczár.

SZIVATTYUK

minden neme, házi, nyilvános, mezőgazdasági és iparczélokra.
BOWER-BARFF-féle szabadalmazott inoxydálás módszer szerint inoxydált szivattyúk rozsdá ellen védve.

Arjegyzékek
ingyen és bérmentve.
1806

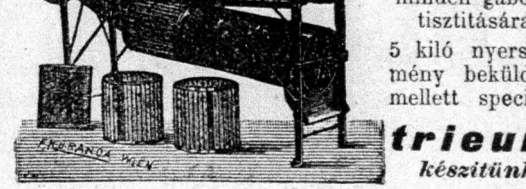
MÉRLEGEK,

legújabb javított rendszerű tizedes, százados és hídmerlegek fából és vasból, kereskedelmi, közlekedési, gyári, mezőgazdasági és ipari czélokra. Embermérlegek, mérlegek házi használatra, barommérlegek. Commandit-társaság szivattyu- és mérleggyártásra.

W. GARVENS, Wien, I., Walfischgasse 14. sz.
Schwarzenbergstrasse 6.

STAHEL és LENNER TRIEURGYÁR,

Budapest, V. ker.,
Katona József-utca 8.
Ajánljuk
trieurjeinket

minden gabona tisztítására.
5 kiló nyerstermény beküldése mellett speciális
trieurt
Készítünk.
Lekopott trieurköpenyt gyorsan és olcsón ujjal felszerelünk. Kivánatra képes árjegyzékkel szolgálunk bérmentve. Jutalék mellett szolid elárúsítók megbízást nyerhetnek. 4089

Van szerencsénk ajánlani

szavatolt tisztaságu

Thomasfoszfátlisztet

A legmagasabb díjakkal kitüntetett

szavatalt 15—20% citrában oldható foszforsavtartalommal és 85—100% porfinomsággal.

Felülmulhatlan, minden talajra alkalmas trágyaszor, különösen sovány talajok javítására, kitűnő hatása az összes gabnancmüek, kapás és olajnövények, lóhere és luczerna, szőlő, komló és kerti veteményekre, kiváltképen a rétekre.

Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya; tekintettel hatásának tartósságára, felülmulja az összes szuperfoszfátokat.

A citrában oldható foszforsav-tartalomért szavatosságot vállalunk, netalán hiányt megtérítünk.

Árajánlatokkal, szakmunkákkal és egyéb felvilágosítással a legkészségesebben szolgálunk.

A csehországi Thomasmüvek prágai foszfátliszt eladási irodájának vezérképviselősege a magyar korona orsz. területén

KALMÁR VILMOS, BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 34. sz.

Magyar királyi államvasutak.
112702/97. A. IV. számhoz.

Hirdetmény.

A magy. kir. Államvasutak igazgatóságától vett értesülés szerinti f. évi augusztus hó 20-tól kezdve a szathmár-királyházi vonalon közlekedő 1709. és 1719 sz. vonatok menetrendje következőleg fog módosítani.

A Királyházi állomásról jelenleg d. u. 1 óra 33 p.-kor induló 1709. sz. vonat 11 perccel korábban, azaz d. u. 1 óra 22 p.-kor fog indulni s Szatmára pedig d. u. 2 óra 42 p.-kor érkezik.

A Szathmárról jelenleg d. e. 11 óra 59 perccel induló 1719. sz. vonat 1 perccel korábban fog indulni s Királyházi állomásra pedig 10 p.-el később azaz d. u. 1 óra 10 perccel fog megérkezni.

Budapest, 1897. augusztus 6-án.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Lapunk bekötési táblája

1 frt 36 krért (portómentesen)
kapható kiadóhivatalunkban.

Eladó.

Őszi bükköny és borsó

100 kilogrammonként 8 frtjával a sárospataki vasútállomáshoz szállítva.

A hercegi uradalom jószágigazgatóságánál
Sárospatakon.

GANZ ÉS TÁRSA

vasöntöde és gépgyár részv.-társ. Budapesten

készít:

A) gépeket és építési munkákat, teljes malomberendezéseket, vasuti kocsikat és vasuti felszereléseket, transmissiókat.

Speciálításai:

B) Kéregöntvény vasuti kerekok, váltók, zúzómüvek, hengerek- és ágyúgolyókhoz.

Hengerszék kéregöntött hengerekkel mind a magas malmászathoz, mind pedig a parasztra őrléshez s egész malomberendezések.

Facsiszóláshoz, papir- és cellulosa-gyártáshoz való gépek.

Vizkereket nagy sikerrel pótló turbinák.

Villamos világítás nagy távolságra is a motortól.

Zsilipek, esővezetékek, frictiós kancsolások, rotációs dynamóméterek. Aczelöntés.

Az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület által 1000 frt pályadíjjal jutalmazott

és még ez év folyamán kiadandó

GAZDASÁGI KÖNYVVITELTAN

alján összeállított

GAZDASÁGI KÖNYVVITELI NYOMTATVÁNYOKBÓL

sz. nyom.	iv kr.	sz. nyom.	iv kr.	sz. nyom.	iv kr.
1. Előjegyzési könyv kül- és beliv	1 2	14. Épületléltár, kül- és beliv	1 6	28. Mérleg	1 10
2. Napszámber és szakmánybér kimutatása	1 6	15. Telekleltár, kül- és beliv	1 6	29. Próbacséplési jegyzék	1 5
3. Leszámolási könyv	1 3	16. Termény és anyag leltár, kül- és beliv	1 6	30. Vetési és aratási jegyzék	1 5
4. Szegődmény-táblázat, kül- és beliv	1 6	17. Letéti napló	1 3	31. Ellési jegyzék (csikó és borju)	1 5
5. Szemesgabona kimutatás, kül- és beliv	1 6	18. Eleven leltár, kül- és beliv	1 6	32. Termés-kimutalás	1 4
6. Csépletlen gabona	1 6	19. Szegődmény-lelél	1 1	33. Ellési jegyzék (bárány és malacz)	1 5
7. Napszámber jegyzék	1 4	20. Ló- és szarvasmarha-kimutatás	1 6	34. Darálási jegyzék	1 5
8. Tejeladási jegyzék, kül- és beliv	1 5	21. Juh- és sertés-kimutatás	1 6	35. Fejési napló	1 5
9. Pénztári napló, kül- és beliv	1 6	22. Különféle tárgyak kimutatása	1 6	36. Gazdasági napló	1 5
10. Pénztári főkönyv, bevételi kimutatás, bel- és küliv	1 6	23. Fogyasztási anyag	1 6	37. Trágyázási	1 2
11. Követelések jegyzéke, bel- és küliv	1 6	24. Tüzelő anyag	1 6	38. Cséplési jegyzék kül- és beliv	1 5
12. Gép- és eszközléltár	1 6	25. Szerszámfa	1 6	39. Tejelés-kimutatás	1 2
13. Pénztári főkönyv kiadási kimutatás	1 6	26. Állati termények	1 6	40. Takarmányozási előirányzat k.b.-iv	1 6
		27. Póttakarmány	1 6	41. Vetési előirányzat kül- és beliv	1 6
				42. Takarmányozási jegyzék kül- és b.-iv	1 5

állandóan raktárt tartunk.

Összeállította: SUSCHKA RIKÁRD

a magyaróvári gazd. akadémia gazd. intézője.

Az összes nyomtatványokból **mintafélek** az O. M. G. E. tagoknak és a „Köztelek“ előfizetőinek 2 frt 20 kr. előleges beküldése mellett portómentesen küldetnek. — Rövid utmutatás ára 20 kr.

Árjegyzékkel és felvilágosítással készséggel szolgálunk.

Megrendelések

a „Köztelek“ kiadóhivatalához IX. kerület, Üllői-ut 25. sz. küldendők.

BIRTOK BÉRLET.

Horvátországban Sziszek városa mellett fekvő Galdovoi uradalom 150 lóéből álló állami ménteleppel (zab, széna és szalmaszállítási kötelezettséggel) körülbelül 2200 hold (1600 □ öles) térfogattal, melyből 1300 hold szántóföld, a többi rét, erdei és mezei legelő, elegendő és jó épületekkel, kényelmes lakházzal

1898 január hó 1-től

12 évi időtartamra

bérbe adatik.

Az élő és holt leltár készpénzben megváltandó. Óvadék kívántatik.

Bővebb felvilágosítást ad **Szkórics Tivadar** uradalmi intéző **Galdovo**, u. p. és távirtda **Sziszek**.

4270

Közvetítők teljesen kizárva.

Fairbanks mérlegek

a legkételetesebb mérlegszerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százados rendszerűek, tolosúlyos fémmérőkarral bírnak s a hidra tett terhet minden ponton egyenlően mérlegelik.

Tartósság, pontosság és könnyű kezelésük-nél fogva egy hazánkban, mint a külföldön a legelső díjat nyert legkitünőbb mérlegek.

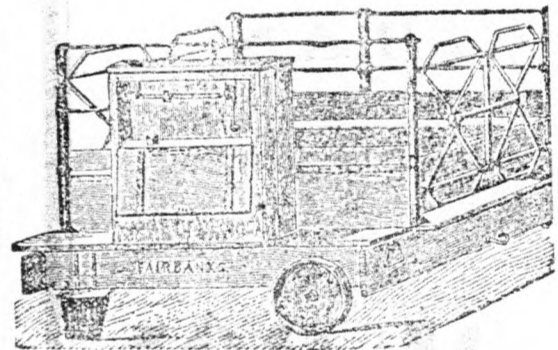
Gazdasági-, szekér-, marha-, zsák-, és raktári mérlegeinket

ezélszerű és a célnak megfelelő szerkezetük-nél fogva különösen a gazdák, gazdaságok és uradalmak részére a legmellegben ajánljuk. A

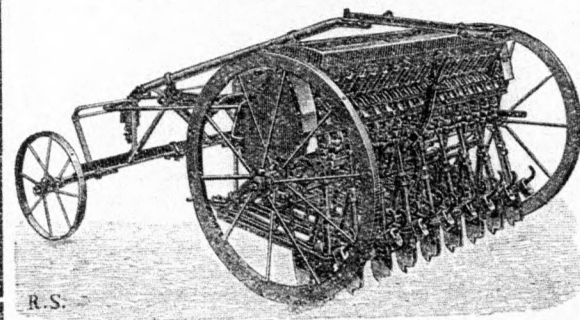
jutányos árakban, melyek sulyokkal számított jobb kivitelű tizedes mérlegek árainál nem magasabbak, a hitelesítés, csomagolás és loco vasutara való feladás költségei már be foglaltatnak. — Gazdasági egyesületi tagok árkedvezményben részesülnek. Gyártásunk állami

felügyelet alatt áll. Megrendelések közvetlen központi irodánkhoz, Andrassy-ut 14. címzendők. Árjegyzékkel, felvilágosítással szintén kö ponti irodánk szolgál. 3027

FAIRBANKS MÉRLEG ÉS GÉPGYAR részvény-társaság,
BUDAPEST, Andrassy-ut 14. Gyár: Külső-váci-ut 156.

A vetési időnyre ajánlom **Sack Rudolf** legújabb rendszerű **SORBAVETŐGÉPEIT**

(IV-ik osztály), melyek egy vannak szerkesztve, hogy azokkal sik vagy dombos talajon minden magfélé-t tetszésszerű mennyiségben tökéletes egyenletesen lehet elvetni, anélkül, hogy a vetőszekrényt beigazítani, merítő vagy fogaskerekeket cserélni kellett. **Sack Rudolf** valamennyi sorbavetőgépei fellette könnyen járnak, nagyon szilárdan vannak ké-

szítve, igen tartósak és kívánatra előkormányval is kaphatók.

Mindennemű **Sack eke, borona, szóravetőgép** és **talajmívelési eszköz** dúz választékban van raktáromon és eredeti minőségben az itt látható törvényes védjeggyel csak nálam szerzhető be.

Legújabb árjegyzékem éppen most jelent meg és kívánatra leszive-
sebben szolgálók azzal ingyen és bérmentve.

PROPPER SAMU,

Sack Rudolf magyarországi kizárólagos képviselője,
BUDAPEST, V., Váci-körút 52. sz.

Pályázat.

Alulírott tisztartásánál f. évi október hó 1-ével egy gazdasági irnoki állás betöltendő.

Javadalmazás: 442 frt, butorozott szoba, világítás és fűtés.

Megkívántatik, hogy pályázók valamely gazdasági tanintézetet végzett, legalább 3 évi gyakorlat, a magyar és német nyelvet szóban és írásban, a román nyelvet pedig csak szóban bírja.

Pályázni szándékozók kérvényeiket bizonyítvány másolatokkal felszerelve

Gróf Karátsonyi Camillo

tisztartóságához,

4260

Laudontanyára, Verseez mellett (Torontálm.) intézzék.

Magy. kir. államvasutak.
117.578/97. C.

Hirdetmény.

Személy és podgyászdíjazás életbeléptetése az Alvincz, Nagy-Szeben vöröstorny vasuton.

A magy. kir. államvasutak igazgatóságától nyert értesítés szerint az Alvincz-Nagy-Szeben-Vöröstorny vasutnak legközelebb megnyitló Alvincz-Erdély-Szerdahely és Szilistye-N-Szebeni rész vonalain zónarendszerű személy és podgyász díjazás lép életbe. Ezen díjazás, mely magában foglalja a később megnyitló Erdély-Szerdahely-Szilistye közbenső vonalra vonatkozó adatokat is, a magy. kir. államvasutak díjazás elárúsító irodájában Budapest Csengery-utca 33. 10 kr-rt kapható.

Budapest, 1897. augusztus 19-én.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjazatik.)

GÉPOLAJAT,

u. m. valódi tiszta olivajajat, elsőrendű savtalanított repceolajat, elsőrendű ásványolajat stb.

Kocsikenőcsöt, Petroleumot

zsákokat, takaró- és szekrényponyvákat, kátrányfestékeket, fedélakat.

Szalonnát

Fertőtlenítő szereket,

u. m. karbolsav, karbolpor, creolin, zöldgálicz stb. rézgálicz karbololeumot, keserűsót csudását stb.

MŰTRÁGYÁT.

Mindenkor a legmagasabb napi áron, készpénzfizetés mellett vásárolók: gazdasági és erdei vetőmagvakat, mely ezétra mintázott ajánlatot kérek.

☛ Szállit: ☛

KRAMER LIPÓT,

BUDAPESTEN,

V. ker., Akadémia-utca 10. sz.

Telefon.

Sürgönczim: „CERES“ Budapest.

Telefon.

Árjegyzékkel és részletes külön ajánlatokkal kívánatra szolgálók.

Felhívás az első m. k. szab. osztályosorsjegyjátékban való részvételre.

A magyar osztályosorsjegyjáték 50.000 nyereményének jegyzéke. A tervezet 9. §-a szerint a legnagyobb nyeremény szerencsés esetben 1.000.000 korona.

Ezen 50.000 nyeremény és 1 jutalom hivatalosan következőleg állapított meg:

1	jutalom	600,000	koronával.	
1	nyeremény	400,000	"	
1	"	200,000	"	
2	"	100,000	"	
1	"	90,000	"	
1	"	80,000	"	
1	"	70,000	"	
2	"	60,000	"	
1	"	40,000	"	
5	"	30,000	"	
1	"	25,000	"	
7	"	20,000	"	
3	"	15,000	"	
31	"	10,000	"	
67	"	5,000	"	
3	"	3,000	"	
432	"	2,000	"	
763	"	1,000	"	
1238	"	500	"	
90	"	300	"	
31700	"	200	"	
3900	"	170	"	
4900	"	130	"	
50	"	100	"	
3900	"	80	"	
2900	"	40	"	

Fizetendő készpénzben.

Fizetendő készpénzben.

50.000 nyeremény és 1 jutalom 13.160.000 korona összegben, melyek hat osztályban huzatnak ki.

Folyó év február hó 27-én hozott törvény értelmében a kis lottó megszűnik és ennek helyébe a fenti osztályosorsjegyjáték lép. A lottójátéknak ezen neméből több van Németországban, hol is nagyon kedvelt és előre láthatólag nálunk is meglehetősen fog kelteni, a mennyiben a nyerési esélyek még nagyobbak, mint Németországban. Ajánljuk tehát, hogy kiki már most biztosítson magának egy sorsjegyet, mert könnyen lehetséges, hogy a sorsjegyek hamar elkellenek és akkor később drágábban kell majd megfizetni.

Az I-ső osztályu betétek következők:

egy egész sorsjegyet frt 6.— egy negyed sorsjegyet frt 150
egy fél sorsjegyet frt 3.— egy nyolczad sorsjegyet frt —75

A további betétek egy egész sorsjegyet:

II-ik osztály 10 frt. III-ik osztály 16 frt. IV-ik osztály 20 frt. V-ik osztály 16 frt
VI-ik osztály 12 frt.

A sorsjegyek utánvétellel, esetleg a pénznek postautalvánnyal vagy ajánlott levél alakjában történendő előzetes megküldés ellen küldetnek a megrendelőknak. Kiváratra azonban a házhoz is szállíthatnak, vagy pedig irodahelyiségünkben is megvásárolhatók. Közelebbi felvilágosítást ezen lottójáték berendezéséről szívesen adunk.

A lottó a m. kir. kormány folytonos felügyelete alatt áll, a huzások pedig Budapestben, a fővárosi vígadóban szinte a m. kir. kormány ellenőrzése mellett, továbbá egy kir. közjegyző, valamint igazgatósági tisztviselők, nemkülönben az érdekeltek képviselőinek jelenlétében történik. Oldalt láthatók a nyeremények jegyzéke sorrend szerint, melyekhez képest 100.000 sorsjegyből 50.000, tehát a sorsjegyeknek fele nyereménnyel huzatik. A kisorsolásra kerülő összeg 13.160.000 (tizenhárom millió egyszázhatvanezer) koronát tesz ki, mely összeget 5 hó alatt kell kihuzni.

Jelentkezéseket és megrendeléseket kérjük mielőbb eszközölni.
Török A. és Társa Budapest, Váci-körút 4/b. (Dak Ferenccz-térrel balra 2-ik ház)

LÓBAB
nagyobb mennyiségben, deczemberi szállítás mellett kerestetik.
Szíves ajánlatok az ár megjelölésével:
Ristič, Bécs (Wien) Wollzeile 24.

Magy. kir. államvasutak.
Pályázati hirdetmény.
A magy. kir. államvasutak igazgatósága a jővő 1898. évben, esetleg 3 éven át szükséges fém-, acél- és vasnemű-anyagok szállításának biztosítását óhajtván, eziránt nyilvános pályázatot hirdet.
Az ajánlatok legkésőbb folyó évi szeptember hó 15-nek déli 12 óráig betérjesztendők, a bánatpénz pedig folyó év szeptember hó 14-én déli 12 óráig beküldendő.
A pályázatra vonatkozó részletezett feltételek, a mennyiségek, ugyancsak a különleges szállítási feltételek a magy. kir. államvasutak anyag- és leltár-beszerezési szakosztályánál (Budapest, Andrásy-ut 75.) megtekinthetők.
Budapest, 1897. augusztus hóban.

Gyümölcs és szőlő bor készítő gépek.
Gyümölcs és szőlő sajtók, folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel, és nyomóerő szabályozóval. A munka képesség 20% nagyobb, mint bármely más sajtónál.
Szőlő és gyümölcs zúzó és bogró morzsolók. Teljesen felszerelt szűretelő készülékek.
Szőlő és gyümölcs őrölők, Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, gyümölcs-vágó és hámozó gépek legújabb szerkezetű szab. önműködő „Syphonia” gyümölcs és szőlővessző permetezők, gyártatnak és szállíthatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben.
Mayfarth Ph. és Társa
cs. kir. ktrár. szabad. gazdasági gépgyár, vasöntőde és gőzhámor
BÉCS, II. ker., Taborstrasse 76.
Külföldön 390 arany, ezüst és bronz éremmel — Árjegyzékek ingyen és bérmentve. — Képviselek és viziontársítók felvétetnek.

Szőlő-termés eladás.
Az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” rákos-palotai határban fekvő Istvántelki szőlőtelepén 6 hold terjedelmű 6—7 éves ültetésű Chasselas Blanc, Chasselas Rouge, Olasz Rizling, Nagy Burgundi és különböző esemege fajokból álló termés szeptember hó 4-én délelőtt 10 órakor árlejtés útján fog eladatni.
Az árlejtésen résztvevő köteles a kizűzött napon a helyszínén 100 frt bánatpénzt lefizetni.

Marokkrakó aratógépekre Mezőhegyesen 1897. Első díj: nagy állami aranyérem!
KÜHNE E. Mosonban
Magyarország legrégibb, 1856 óta fennálló gazdasági gépgyára ajánlja: a legnépszerűbb és legkedveltebb 30% vetőmagot megtakarító „HUNGÁRIA” és „MOSONI DRILL” sorvetőgépeit sik és hegyes talajra, 17500 példányban elterjedve.
Sack-féle ekét, 2—3—4 vasu ekék. Legjobb Laacke-féle rét és szántó-föld boronák. Rosták, Konkolyozók, Szelelők, Wentzky-féle füllesztők; Répa- és szecska-vágók stb.
UJ! „Rapid darálók” minden nagyságban.
UJ! Kombinált hengerek!
UJ! Burgonya választók!
UJ! Czírok cséplőgépek!
Különlegesség:
Takarománykamra berendezések!
FŐRAKTÁR:
Budapest, VI., Váci-körút 57a.

Magyar tőzeg- és műtrágya-ipar részv.-társ.
ajánlja losonczyi gyárából, kitünő minőségű
faecál ↔ ↔
↔ **trágyáit**
feltárt faecáliák, faecál-superphosphát, tőzegphosphorsav stb. stb.
Részletes árjegyzékkel és felvilágosítással készséggel szolgál
az igazgatóság 3138
Budapest, VI., Andrásy-út 30. szám, II. emelet 8. ajtó.

Hirdetési ár 15 szög 30 kr., ezen felül minden szó 3 kr., feltűnő betűkkel 4 kr. Cím közlésénél minden beiktatásnál 30 kr. bélyegilleték.

KIS HIRDETÉSEK.

Csak megőrződik és a szakirodalom számára, továbbá állást keresők és adók hirdetésnyel vételnek fel e kedvezményes rovatban.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válasza szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS.

Pestmegyei
1900 holdas bérlethez fiatal, nős, teljesen megbízható szakképzett ispán keresetik azeptember hó 1-ei belépésre. Ajánlatok bizonyítványmásokkal „Megbízható” jelleg alatt e lap kiadóhivatalához küldendők. 4240

A zirczi
apátság előzállási uradalmában gazdasági irnok állás lesz folyó év szeptember havában betöltendő. Pályázni óhajók felhívattak, hogy felsőbb gazdasági tanintézet végzettség tanúsító és szolgálati bizonyítványokat folyó évi augusztus hó 31-ig előzálláson (Felsőmagye) az uradalmi kormányzó hivatalnál személyesen nyújtsák be, hol fizetésük és egyéb járandóságokról bővebb felvilágosítást kapnak. 4241

Erdészeti
akadémiát végzett s katonai szolgálat alól felmentett
ERDÉSZ
kerestetik lehetőleg azonnali vagy 1. é. október hó elsején való belépéssel, ki erdőbeesésben, erdőüzem berendezésben s az ezzel járó üzemi tervek elkészítésében teljes jártassággal bír.
Pályázóknak a magyar nyelvet szóban és írásban, a német és a tör nyelvet szóban bírnia kell.
Ezen állással évi 700 forint közpénz, szabad lakás s kis konyhakerttel, 32 meter 11-od osztályú tűzifa, 1200 négyzetözl szántóföld hasznélvezete s külön szolgálattétel esetén egy forint napi díj vagy uradalmi ellátás van összekötve.
Máslatbani bizonyítványokkal felszerelt feljegyadványok, valamint az eddigi alkalmazást igazoló okmányok s referenciák feladása mellett:
Nemeskéri Kiss Miklós véglesi uradalmának igazgatóságához Véglegesre nyújtandók be.
Végleges uradalmi igazgatósága Végleges p. u. Zólyomgye. 4275 (Utánnomat nem díjazatik.)

Nagyobb
bér gazdaságba kerestetik október 1-ére nős, ízr. kulcsár, ki a gazdasági könyvvitelben, valamint tejjgazdaságban tökéletes jártassággal bír. Cím a kiadóhivatalban. 4282

Gazdasági
segéd nagyobb gazdaságban azonnali alkalmazást nyer, fizetése 200 frt és teljes ellátás. Bizonyítványok nem küldetnek vissza. Cím a kiadóhivatalban. 4281

Kerestetik
a folyó évi október elseji belépéssel egy ízr. vallású női gazdasági irnok; fizetés 200 frt és teljes ellátás, olyanok, kik földmives-iskolát végeztek és gazdaságban már működtek, előnyben részesülnek. Ajánlatok bizonyítványmásokkal, melyek vissza nem küldetnek, Herczeg Ignác tisztartó a Oroszlámos” címen küldendők. 4277

ÁLLÁST KERESŐK.
Gazdatiszt,
30 éves, nős, izraelita, 11 évig nagyobb uradalomnál a gazdaság minden ágában szerzett gyakorlatl, 4 évig mint kezelőtiszt működött, állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 4149

Fiatal gazdatiszt,
ki a magyar-óvári gazd. akadémiát igen jó sikerrel végezte s már két évi gyakorlatl bír, állást keres nagyobb uradalomban. Szíves megkeresések S. A. jelleg alatt e lap kiadóhivatalához kéretnek. 4245

Ispáni,
nagy uradalomban segédtsízt állást keres 30 éves női nőtlen végzett gazda, ki 9500 holdas uradalomban 6 évig mint irnok, 2 évig mint ispán volt alkalmazva, a gazdaság vezetésére képes. Birtokváltás a ízr. azonnali belépésre állást ízr. ízr. Cím a kiadóhivatalban. 4248

Gazdatiszt,
ízr., nős, 18 évi gyakorlatl, gazdasági iskolát végzett, gazdaság minden ágában otthonos, uradalmaktól kitűnő bizonyítványokkal, állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 4219

Ispáni
állást keres uradalomban földmivesiskolát végzett kis családú egyén, több évi sikeres gyakorlatl. Cím a kiadóhivatalban. 4252

Magyar-Óvárt
jelenen végzett, legjobb bírói uradalmakban (szukorrépa termelés, hizlás, marino juhászat stb. körül) szerzett mintegy 9 évi gyakorlatl bír, ugyanott felmondatlan állásban levő, 28 éves, női nőtlen gazdatiszt megváltozott viszonyok miatt — tevékenységét, szakértelmét érvényesíteni óhajta, főleg magán %-ira alapítandó jövetelem, lehetőleg öntűző — kezelői állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 4250

Földmives-
iskolát jó sikerrel végzett; 3 évi gyakorlatl bír, katonakötelezettségének eleget tett, nős, gyermektelen egyén, jelenleg is egy hírneves földmivesmagyarországi gazdaságban mint gazdatiszt a második éven működik, a gazdaság minden ágában jártassággal bír, november 1-ére gazdaságban alkalmazást keres. Szíves megkeresések Szorgalmas jelleg alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 4296

Számvevői
vagy kezelőtiszt állást keres 34 éves női nőtlen ízr. felsőbb gazd. tanintézetet sikerrel végzett 15 évi praxissal bír, a mezőgazdaságban és az írodai teendőiben tapasztalt, a kettős könyvvitelben mérlegképes, a magyar, német és tör nyelvet bír gazdatiszt. Szíves megkeresések „Beület” alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 4263

Gazdasági
segéd, 8 évi gyakorlatl, földmives- és tejjgazdasági szakiskolát végzett, (ízr., női nőtlen) megfelelő alkalmazást keres. Leveleket „Tejjgazdaság” alatt továbbít a kiadóhivatal. 4270

Ispáni
állását 1898. jan. 1-től kezdve változtatni óhajta egy jelenen vézett földmives iskolai egyén, ki magának nagyobb gazdaságból egy pár évi gyakorlatot szerzett. Állapota nős, katonamentes, r. k., 31 éves és több hazai nyelvet beszél. Cím 1898. alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 4278

ÁLLATOK.
Igen szép, válogatott vöröstarka simmenthál jellegű 1-2, (3) éves 4109

növendék ökor és üsző borjakat megvételre ajánlanak KLEIN ÉS SPITZER
Ris-Czellli kereskedők.
Megrendelések egyezség szerint bármikor is elfogadhatók.

Mindenféle tenyészmárhát ajánlok megvételre.
Különösen nagyon szép, fejlődött 1-2, esetleg 3 éves, vöröstarka tinót jutányos áron. 80 drb. nálam bármikor megtekinthető. Későbbi szállítási oicsón vállalkozom. 4142

HENRIK IGNÁCZ
b e r i á s,
Szalónak, Vasmegeye.

Mikus,
8 éves sötét pel, angol tellér hógórnén (apja: St. Gatien, anyja: Tubaj) eladó. Bauer Antal a l házi-pusztán, u. p. Pápa. 4256

Nád,
jó minőségű jutányosan eladó a csege-nagymajori gazdaságban Hajdumegye. Szállítás esetleg a Tiszán vagy vasuton esz-közölhető. 4258

Erdélynek
egyik déli városában egy major bérlete, melyhez 93 kat. hold olisranu szántóföld tartozik, jól berendezett tehenészettel (tej literenként 8 krjával) és kitűnő instructióval együtt, most az aratás után tovább adandó. Szíves ajánlatok „Major és tehenészet” cím alatt e lapok kiadóhivatalához küldendők. 4090

VEGYESEK.
Eladó
egy szép berendezésű 1872 kat. holdas birtok teljes felszereléssel, vagy külön; egy angol tellér és féltér méness, egy Magyar Erdélyi faj gulya. Bővebb felvilágosítást ad a Rézkeresztúri gazdaság, posta Pánczélcseh. 4272

Vörös hereszéna
kitűnő minőségű, circa 700 mm. eladó **TURK-nél, SIPET,**
Temesmegye. 2764

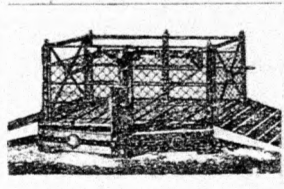
Folyó
évből, vagy tavaszra saját termelésű 20-25000 drb búkfalapat eladó Ungvár vagy Munkács állomásra. Cím a kiadóhivatalban. 4280

Fehér foghagymát,
Bulbus alii
vásárol és ajánlatot kér Detsinyi Frigyes drogista, Budapest, V. Marokkó-utca 2. 4284

Állomány
apaszása folytán eladó, 15 markos pej négyes, 5 éves kanczak 1000 frt, 16 1/2 markos pej herétek 1000 frt, továbbá 2 fekete 500, két szürke 650 frt, több hasas, friss fejű inthali tehén, bikák; 50 választott malacz; 80 birka; továbbá olaszmunka taliga kumetál. Kosáraliga hámmal. VII. számú tüzmentes szekrény, tejhűtő, luczerna-heremag. 4197

Eladó birtok.
Vác vidékén 1080 hold szántó, 30 rét, 154 erdő, 490 legelő, kitűnő repce termő föld, 290.000 ftért, mind ezek végett tudakozhatni Zaleski Jenőnél, Tót Györk, vasut állomás. 4197

Fischer J.
szákgyári raktárban Budapest, Nagy-Korona-u. 18. vízmentes ponyvák kölcsönben, valamint új és egyszer használatban volt vízmentes ponyvák jutányosan kaphatók. 3768
Repceponyvak
drbonként 3 frittól feljebb.

Schember C. és Fiai
cs. és kir. udvari hidmérleg és gépgyár,
Budapest, Andrassy-ut 15.
Ajánlják általánosan ismert, szabadalmazott hid- és marhamérlegüket, valamint gazdasági és ipari célokra szolgáló tizedes és százados raktári mérlegeiket. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

A gazdaság teljes feloslása miatt **ELADÓ:**

50 darab Vintschauból importált inthali fejős tehén (nagyobb részű üszők), esetleg **4 darab központi tejcsarnok**

üzletre szűszel, egészen vagy részben is.

62 drb. szép jármos ökor, 4 drb. jármos bivaly, 10 drb. állami ménnel fedezett igás ló, 27 drb. 1, 2 és 3 éves csikó, továbbá cesplögarnitúra, vetőgépek, Sackekék, boronák, lögeregelyék, szekerek, jármok, szecskavágó, répvágó, karavó stb., valamint igen szép hajtókocsi, hintók, löszerszámok stb. stb. Szíves tudakozódásokra készségesen ad választ a **Viszkei gazdaság intézősége Adácson, HEVES-MEGYE**

Óriási
eperpalánta kapható 100 drb 1 frt 30 kr., pakolással és kosárral Záhureczky Mártonnál, Zsigmondháza, u. p. Turje Zalamegye. 4246

Szabadalmazott **tíz évig is eltartó kévekötelek**

4 1/2 m/m vastag, 150 c/m hosszú egy próba postacsomag 200 drb-al 1 frt 60 kr. 1000 drböt 7 frittért Ugyanly **portiókötelek**

6 m/m vastag, 200 c/m. hosszú, egy posta csomag 100 drb 1 frt 60 kr. 1000 darab 15 frittért szállít utánvét mellett; ugyszintén más gazdasági kötele-műeket ajánl legjutányosabb árakon

Bellán Mátyás,
Bács-Cséb. 3033

A **mezőgazdaságról** és **mezőrendőrségről**

szülő 1894. évi III. törvényezik, a végrehajtására vonatkozó miniszteri rendelet, **magyarzatokkal el-látva, egy fűzetben.**
Ára bérmentes küldéssel 1 frt 10 kr.

Veszek gazdasági magvakat

bármely mennyiségben a legmagasabb napi áron. Ajánlatokat az eladó mennyiség megjelölésével nagyobb minta kíséretében kérek.

Ajánlok őszi vetésre
szőszös búkkönyt (Vicia villosa), 4162

téli búkkönyt, őszi borsót, Szent János rozst, biborherét stbt. mindent a legjobb minőségben.

Mauthner Ödön
magkereskedése **BUDAPESTEN.**
Legolcsóbb

„Jelzálog-kölcsönöket”
conversiókat, törlesztéssel s kamattal együtt 5%-ra, esetleg a becserlék 60%-ig biztosít gyorsan:

Löherer Andor,
BUDAPEST, József-körut 58.

Most jelent meg!
A **Szőlőművelés és Borászat Kézikönyve.**

Írta: **Molnár István.**
Harmadik bővített kiadás. Ára fűzve 4 frt. Diszkötésben 4 frt 80 kr.

Ezen harmadik kiadás úgy a rajzok, mint a szöveg tekintetében tetemesen meg-bővült. A könyvben foglalt új eljárások által minden bortermelő tisztán láthatja azon módokat, a melyekkel a bortermelés a jövőben is fenntartható és biztos vozfonalat nyer a szőlő reconstruciójának nehéz munkájában.

A mű tartalma:
I. A szőlő növény leírása term. tudományi, szőlészeti és közzgazdasági tekintetben.
II. Szőlőfajlsme.
III. Szőlészeti talajlsme.
IV. Szőlészeti trágyálsme.
V. Szőlőszaporítás módjai.
VI. Új szőlők ültetése.
VII. A szőlőművelés módja.
VIII. A szőlő rendes évi munkái.
IX. A szőlő károsodásai, betegségei, és ellenségei.
X. A szőlőbirtok üzlet-vitele.
XI. A borkészítés.
XII. A pince- és a borsó-kezelés.
XIII. A borkelés.

Megrendelhető az ár beküldés ellenében a kiadónál („Athenaeum” Budapest, Ferenciek-tere 3. sz.) és minden könyvkereskedésben.

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.
Legmagasabb kölcsön a valódi becserlék alapján 20 60 ée közt időre készpénzben. Birtokok felmondhat bármikor, pénztételt nem mondhat fel. Csakely kamattal töke is törlesztetik. Lebonytolás 14 nap alatt. Konvertálás belyeg és illetékmentes.

Semmi előleges költség. Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő caékis a telekkönyvi kivonat, kataszter, Cím: **Ingatlan-és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,** Budapest, Váci-körut 39. **Legnagyobb Ingatlan-és Jelzálog-Forgalmi-Intézet a monarchiában, egyedüli, mely hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosoktól ajánlva van.**

Őszi vetésre

Homok (szőkös) búkköny, Téli búkköny, Őszi borsó, Szt.-Jánosnapi roz, Biborhere stb. 4188 kiváló minőségben kapható **HALDEK** magkereskedésében Budapest, Károly-körut 9.

Ó csász. és kir. Fensége **József főherceg** és Ó királyi Fensége **Fülöp Szász-Coburg-Gothai herceg** udv szállítója

Dr. Lendl Adolf,
tanár 3040 **praeparatoriuma** és **tanszerkészítő**

Intézte **BUDAPEST,**
II. Donáti-u. 7.

Legmagasabb és magas elismerések; aranyérmek, díszoklevél stb. stb. miniszteri ajánlások. 2036

Ajánlok emlősök és madarak természetű, művészi és tartós **kitömésére.** Jutányos árak. Az állatok friss állapotban előleges praeparatio nélkül küldendők be.

Gyökerez szőlőjtványok
Bajor József
Államilag segélyezett szőlőjtvány telepítő Ráczalmáson. 60900. sz. rendeletben megállapított szakvényminőségnek megfelelő, fajtiszta Ripária portálison előállított I. oszt. gyökerez szőlőjtványok ára ezrenként 1 fr. év Székén 120 frt, 1898. év tavaszán 125 frt. Csomagolás és vasutai szállítás ezrenként 1 frt. Őszi megrendelésnél az összeg 10%-ka, tavaszi megrendelésnél pedig 25%-ka előlegkőpen beküldendő. 4189

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.
Legmagasabb kölcsön a valódi becserlék alapján 20 60 ée közt időre készpénzben. Birtokok felmondhat bármikor, pénztételt nem mondhat fel. Csakely kamattal töke is törlesztetik. Lebonytolás 14 nap alatt. Konvertálás belyeg és illetékmentes.

Semmi előleges költség. Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő caékis a telekkönyvi kivonat, kataszter, Cím: **Ingatlan-és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,** Budapest, Váci-körut 39. **Legnagyobb Ingatlan-és Jelzálog-Forgalmi-Intézet a monarchiában, egyedüli, mely hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosoktól ajánlva van.**

Gőzekéket, Gőz-utihengereket

Gőz-utimozdonyokat

a legtekéletesebb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett szállít

John Fowler & Co.

Telefon 92—50.

Budapest—Kelenföld, a vasútállomással szemben,

hol is épített új telepükön gőzek szerkezeteiről tárlatot rendeztek be. Ugyanott teljesen berendezett tartalékrész-raktárt és javító-műhelyt tartanak fenn.

Budapestről a keleti (központi) pályaudvarról és a déli vasuton Budáról könnyen elérhető.

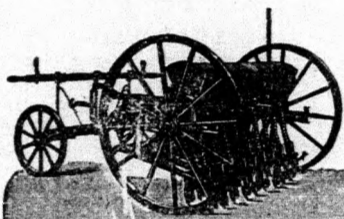
Friedlaender József

„TRIUMPH III.”

legújabb szabadalmazott egyetemes szabályozható sorvetőgépe hegyre és lapályra szabadalmazott aczélspirál magvezető csövekkel.

Magtartószekrény teljesen kovácsolt vasból. 1897. május hó végéig 5730

„Triumph III.” sorvető-gép lett készítve és eladva. Cizmek a monarchia összes részéből rendelkezésre állanak. — Váltóke-ek nélkül és a szekrény

állítás nélkül vet hegynek fel és lefelé, valamint sík talajon, ugyszintén meredek lejtőn.

A futókerek átmérője 1280 mm. Olcsó és mérsékelt árak.

Kimerítő árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Szállítás jótállás mellett és próbára.

Kivonat az 1895. Prága—Littovici vetőgépverseny hivatalos tudósításából: Az összes a versenyen résztvevő vetőgépek közül Friedlaender „TRIUMPH III.” vetőgépe mutatta fel a legkisebb vonóerőt 47 kg-mal; mindazonáltal azonban egy teljes centiméterrel mélyebben vetett el, mint az összes többi gép, mi a gép gondos kivitelének, a magas futókereknek és a csoroslyúk nyulánk alakjának tulajdonítható. A gép tehát az első és legnagyobb díjat, a díszoklevelet nyerte. A vetőgépversenyen Saaz-Postelbergben, 1897. április hóban a legmagasabb díjjal: **állami aranyéremmel** tüntettetett ki.

Gazdasági gépgyár: Friedlaender József Budapest, VIII., Külső Kerepesi-ut 1. a központi pályaudvar mellett.

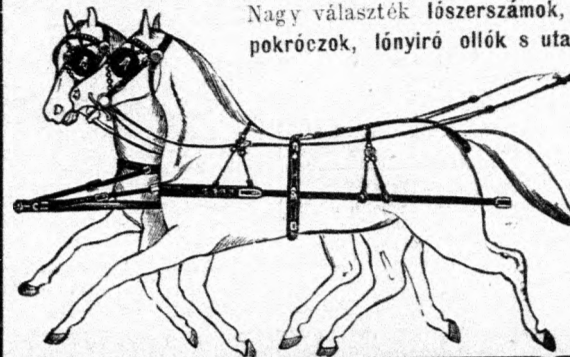
ALAPITTATOTT 1848-ban.

Freund A. és Fia

cs. és kir. szab. nyereg-, szij- és bőröndárak gyára

BUDAPEST, IV. ker., Koronaherczeg-utca 3. sz.

Nagy választék lószerszámok, nyergek, ostorok, zablák, ló-pokrőczek, lónyíró ollók s utazó csikkekből, legjobb kivitelben jutányos árakon. — Előírással nyeregszerelések tényleges s tartalékos tiszturak részére 1 gólcsobb árakon.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Kern Róbert

Budapest, V. ker., Váci-út 26.

Dúsan felszerelt raktárt tart a következő kiváló minőségű cikkekben:

Hengerelt rúd és idomvas, mint: lapos, gömbölyű, rács-, keret- és U-vas, gerenda stb. és abroncsvas, szeglet-, ablak-

Vaslemez, mindenféle méretben.

Kovácsolt csövek, és összekötő darabok; légszusz- és vízvezetési cső, sajtócső, kútsz. forraszó, furcsó stb.

Öntött csövek, vízvezetési- és csatornázási csövekre, valamint mindennemű **felszerelési tárgyak** viz-, légszusz- és gőzvezetékhez, mint: tolatyúk, mindenféle csapok, fémárak légszuszvilágításhoz stb. stb.

Szerszámok, különlegességek saját gyárából, mint: marók, dörzsárak, csavarmetszők, furók, csigafúró, csőcsavarmetsző, csővágó, csőszatú stb.

Árjegyzékek bérmentve és ingyen. 4070

HIRDETÉSEK

felvétetnek a kiadóhivatalban BUDAPEST, Üllői-ut 25-dik szám.

Sangerhauseni gépgyár Magyarországi gyártelepe

BUDAPEST, Külső váci-ut 1443. sz.

Első és egyedüli magyar special gépgyár.

GYÁRTMÁNYOK:

az összes mezőgazdasági iparágak számára szükséges gépek. Nevezetesen:

Czukorgyárak, } teljes berendezése és átalakítása.
Sörgyárak, }
Malátagyárak, }
Szeszgyárak }

Szaktekintély mezőgazdasági czukorgyárak és szesz-főzdék terén.

Szövetkezeti alapon több mint 100 mezőgazdasági czukorgyárat létesített.

Minden szakbavágó felvilágosítással, tervekkel, költségvetéssel készségesen szolgálunk.

3613

Mezőgazdasági czélokra mint hajtóerő kiváló gyártmánya a

Hoffmeister-gőzmotor

a legjobb, legolcsóbb és legbiztosabb gőzgép. — Helyettesít minden gőzgépet és locomobilt. Cséplésre és minden egyéb gazdasági gép hajtására a legalkalmasabb. — Fűthető szénnel, fával, cserrel és minden egyéb hulladékkal. Minden nagyságban, 1/2 lóerőtől kezdve egész 30 lóerőig gyártjuk.

